APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XIX, NR. 203
http://apostolul.slineamt.ro
Octombrie 2017

Maluri de Prut

Curge Prutul între noi şi plânge,
Că ni-i greu şi lui la fel i-i greu,
La un val de apă, trei de sânge,
Bietul Prut uitat de Dumnezeu.

Lumea se mai stinge, se mai naşte,
E ghimpată sârma dintre fraţi,
Vom avea şi noi o zi de Paşte,
Hai români, din moarte înviaţi!

Dar de peste Prut ridică frate
Ochii tăi de-a dreptu-n ochii mei,
Le vom face rând pe rând pe toate
Dacă eu mai vreau şi tu mai vrei.

Ion şi Doina ALDEA TEODOROVICI

(continuare în pag. 4)

A mai trecut o toamnă...

● Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ

*– Vrând-nevrând, interviul nostru lunar trebuie să informeze şi să dea samă despre cele petrecute sau proiectate în răstimp. Până una alta, **Apostolul** e o sursă oficială de informaţie a mişcării sindicale din învăţământul nemţean. Şi nu numai…*

– Dacă ar trebui să mă refer la ultimele luări de poziţie ale sindicatelor din învăţământ, ar trebui să plec, normal, de la cele ale Sindicatului din Învăţământ Neamţ, să vorbesc despre cele ale Federaţiei noastre şi să închei cu cele ale Confederaţiei Sindicatelor Democratice din România, structuri la care suntem afiliaţi.

Pe plan local, trebuie reţinut că în data de 2 octombrie Consiliul Judeţean al Sindicatelor din Învăţământ Neamţ a avut o întâlnire cu Prefectul judeţului Neamţ, dl. prof. Vasile Panaite, la care a participat şi Inspectorul General al Inspectoratului Şcolar judeţean Neamţ, dl. prof. Viorel Stan. Cu această ocazie noi am prezentat revendicările FSLI în privinţa optimizării învăţământului românesc, revendicări publicate deja în numărul trecut al revistei, aşa că o să revin doar asupra câtorva dintre ele. Este vorba, mai întâi, despre aplicarea Legii 153 care ne situează pe o grilă de salarizare jignitoare, despre recuperarea banilor ultimei tranşe a hotărârilor judecătoreşti până la sfârşitul acestui an, despre necesitatea unor acte normative care să regleze drumul banilor către unităţile de învăţământ: adică cheltuielile de personal să se deconteze prin minister-inspectorate şcolare, iar cheltuielile de întreţinere şi reparaţii, prin consiliile locale. Mai mult, am insistat în demersul nostru pe lucrurile care ar putea fi rezolvate pe plan local: respectarea prevederilor legale în ceea ce priveşte numărul maxim de copii din grupele de grădiniţă; respectarea în totalitate a prevederilor Contractului Colectiv de Muncă Unic Învăţământ Preuniversitar Judeţul Neamţ; decontarea la timp a cheltuielilor de navetă pentru personalul din învăţământ; respectarea de către toate unităţile şcolare a tuturor hotărârilor Judecătoreşti.

În pledoaria noastră am subliniat faptul că absolut toate revendicările solicitate au un cert statut legal şi rezolvarea lor ar duce la o îmbunătăţire substanţială a actului educaţional. Ţin să apreciez aici totala deschidere a domnului Prefect către doleanţele slujitorilor şcolii nemţene şi încredinţarea Domniei-sale că aceste probleme vor ajunge pe masa Guvernului.

A consemnat Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 2)

„Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută”

*Marţi, 17 octombrie, la Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu”, în Sala Expo-Club „Victor Brauner”, a avut loc lansarea proiectului „Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută” cu o suită de dezbateri, dialoguri culturale, expoziţii de documente, de publicaţii şi fotografii. Invitat special al acestui eveniment a fost **Ion Iovcev**, directorul Liceului „Lucian Blaga” din Tiraspol care a susţinut dezbatereadialog* Şcolile româneşti din stânga Nistrului – identitate la limita supravieţuirii.

*De asemenea, au prezentat comunicări prof. **Liviu Constantin Rusu**, de la Liceul Tehnologic Economic Administrativ Piatra-Neamţ* – Consecinţele Marii Uniri. Noul cadru constituţional şi instituţional al învăţământului românesc*; prof. dr. **Livioara Todiresei**, directorul Liceului Tehnologic Economic Administrativ din Piatra-Neamţ* – Literatura, liant al românilor de pretutindeni; *prof. dr. **Gianina Buruiană**, Liceul Tehnologic Economic Administrativ din Piatra-Neamţ* – Grigore Vieru, vocea conştiinţei româneşti din Basarabia.

*Moderator al dezbaterilor a fost prof. **Mihaela Mereuţă**, director-manager al Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu” Neamţ. Întrunirea va fi reflectată şi la Chişinău, în cadrul rubricii matinale „Maluri de Prut”, de la Radio România Chişinău, cât şi pe site-ul www.radiochisinau.md. Cu această ocazie a fost lansată şi campania de colectare a cărţilor „O carte pentru Basarabia”. Totodată,, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” a invitat organizaţiile nonguvernamentale, instituţiile şi cetăţenii din stânga şi din dreapta Prutului să i se alăture în derularea acestui proiect.*

În deschiderea activităţii, după ce a prezentat oaspeţii şi interlocutorii, doamna director Mihaela Mereuţă a precizat coordonatele şi direcţiile de acţiune ale proiectului. Redăm în continuare o sinteză a acestora, publicată şi pe site-ul instituţiei:

În întâmpinarea Centenarului Unirii

În contextul marcării în 2018 a Centenarului Unirii, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu”, în parteneriat cu Radio România Chişinău şi având ca invitat TVR Iaşi, va desfăşura, în perioada octombrie-decembrie 2017, proiectul cultural „Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută”. Echipa de proiect din cadrul Radio România Chişinău este formată din **Valentin**

Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 3)

A mai trecut o toamnă...

(*urmare din pag. 1*)

Ce s-a mai întâmplat la nivel de Federaţie?

– La nivel de Federaţie au continuat întrevederile cu reprezentanţii Guvernului, în încercarea de a rezolva revendicările prezentate mai sus. Dar nici aceste negocieri, nici ieşirile în stradă nu ne-au adus mai mult decât promisiunea fermă (!?!) a Primministrului că lucrurile se vor rezolva odată cu rectificarea bugetară de la sfârşitul luni octombrie, începutul lunii noiembrie. S-a spus că vor fi asigurate sumele necesare pentru hotărârile judecătoreşti, pentru acea tranşă finală de 35%, şi sunt în curs de legiferare acele acte normative privind finanţarea hotărârilor judecătoreşti care se referă la plata dobânzilor legale din bugetul mare. Pentru că aşa este normal şi corect. La urma urmei, nu comunităţile locale trebuie împovărate cu aceste sume, pentru că nu acolo au ajuns banii care ne-au fost furaţi.

Deocamdată a rămas suspendată problema modului în care se calculează plata sporurilor salariale, noi solicitând ca acestea să fie calculate la nivelul salariilor primite după 1 ianuarie 2017, şi ne pregătim pentru o nouă acţiune în instanţă, în cazul nerezolvării lucrurilor.

În privinţa aplicării Legii 153, care numai unitară nu este, avem în continuare o problemă gravă şi anume cea a tranşelor de vechime. În lege se prevede că salariul maxim pentru cei care lucrează în educaţie se poate realiza după 25 de ani, nu după 40, cum se prevedea până în acest moment. Aceasta înseamnă că cei care trec de la 30 la 35 de ani vechime trebuie să bată pasul pe loc. Soluţia la care ne-am gândit este aceea a acordării unor plăţi compensatorii, pentru că nu este corect ca prin aplicarea legii să discriminăm o anumită categorie de personal care lucrează în învăţământ. Dar cea mai mare problemă este lipsa normelor metodologice de aplicare a Legii 153, astfel încât, dacă legea nu e unitară, măcar aplicarea ei să fie. Am cerut să se facă nişte instruiri cu cei care aplică legea, dar deocamdată acest lucru s-a realizat doar la nivel central, în general lucrurile rămânând în continuare în ceaţă groasă şi labil interpretabile.

Trebuie spus, în acelaşi timp, că noi încercăm să rezolvăm lucrurile atât pe calea dialogului, cât şi pe cea a hotărârilor judecătoreşti, pentru că greva sau nişte acţiuni puternice de stradă sunt destul de greu de organizat, în acest moment, mulţi dintre colegii noştri având o atitudine şovăielnică. Şi deşi nemulţumirile încep să se amplifice, nu am ajuns încă la punctul critic. Iar eu mai subliniez încă o dată că acţiunile liderilor noştri nu au şanse de izbândă fără unitatea şi solidaritatea tuturor membrilor de sindicat.

– Noutăţi în legislaţie?

– Transferarea taxelor şi impozitelor de la angajator la angajat este încă una dintre problemele fierbinţi ale preocupărilor noastre de ultimă oră. Aceasta, deoarece acest transfer ar duce aproape la anularea creşterilor salariale de la 1 ianuarie 2018, creştere anunţată a fi în cuantum de 25%. Dacă plata dărilor va trece către angajat, practic vom avea o creştere reală de3-4%. Deocamdată sunt discuţii, se caută o cale de mijloc şi, din nou, negocierile continuă...

– Ultima oră în activitatea Confederaţiei?

– În ceea ce priveşte activitatea la nivel confederal, trebuie spus că aceasta are ca direcţie prioritară modificarea unor prevederi ale Legii 62, legea dialogului social, total nefuncţională în momentul actual. Mai precizăm că Ministerul Consultării Publice şi Dialogului Social a prezentat un draft cu modificările iniţiate, minţind că acestea ar avea acordul Confederaţiei Sindicatelor Democratice din România (CSDR). Este un neadevăr deoarece CSDR a constat că, practic, această lege ar trebui modificată într-o proporţie de peste 30%. Prin urmare poziţia confederaţiei noastre (aşa după cum a fost adoptată în Consiliul Naţional) a fost de abrogare a Legii 62/2011 şi adoptarea unui pachet legislativ identic cu cel în vigoare anterior apariţiei acestei legi şi anume: Legea sindicatelor, Legea patronatelor, Legea privind Contractul Colectiv de Muncă şi Legea soluţionării conflictelor de muncă. Prin urmare, ţinând cont că vechea legislaţie privind relaţiile de muncă a funcţionat foarte bine, neexistând conflicte majore, iar în prezent simţindu-se lipsa unui cadru adecvat de negociere, având în vedere că Ministerul Consultării Publice şi Dialogului Social şi-a depăşit atribuţiile şi a trimis în teritoriu spre consultare, cu parteneri sociali, modificări proprii la Legea 62/2011, poziţia CSDR rămâne aceea de a se reveni la legislaţia anterioară menţionată mai sus.

– Ştiu că aţi fost invitat de curând pe la Cotroceni. Cu ce prilej? Cu ce rezultate?

– În data de 19 octombrie am participat la o întâlnire a unui grup de lucru la Palatul Cotroceni, grup de lucru care are ca tematică relansarea învăţământului profesional şi tehnic şi, de asemenea, extinderea învăţământului dual în România. Din acest grup au făcut parte reprezentanţi ai sindicatelor, ai patronatelor, ai unor ONG-uri, precum şi ai unor instituţii de învăţământ superior, ai Universităţii Politehnice din Bucureşti, în primul rând. Acolo s-au identificat în primul rând problemele cu care se confruntă învăţământul românesc profesional şi tehnic, în discuţii şi dezbateri moderate de doamna secretar de stat Ligia Deca, totodată şi consilier al Preşedintelui României pe probleme de educaţie. Din punctul meu de vedere, nu cred că munca noastră se va concretiza prea curând într-un document viabil, salvator. Deocamdată mi se pare esenţial să găsim – înaintea unor soluţii pe termen lung – soluţii rapide care să împiedice această secţiune a învăţământului românesc să cadă sub un prag de la care se nu se va mai reanima vreodată. Menţionez că această întâlnire a fost a treia dintr-o serie care a debutat în primăvară, şi care va continua, fiindcă în final se aşteaptă emiterea unui document pragmatic privind soarta învăţământului profesional şi dual, până în anul 2030. Muncind şi sperând...

– Nu prea văd altă posibilitate. Vă aştept numai cu speranţe împlinite.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

OCTAV – O întoarcere nostalgică şi emoţionantă

Devansând Premiera de Gală de pe data de 4 octombrie, de la Sala Palatului din Bucureşti, pe 27 septembrie, la Cinema „Dacia" Piatra-Neamţ şi pe 28 septembrie, la Casa de Cultură Roman au avut loc două proiecţii ale filmului „Octav", în prezenţa actorului principal, Marcel Iureş şi a regizorului Serge Ioan Celibidachi, care este şi co-scenaristul acestui film.

Filmul, o coproducţie România-Marea Britanie, a fost deja selecţionat şi prezentat în cadrul prestigiosului Festival Internaţional de Film de la Montreal, Canada, 2017, la secţiunea Focus on World Cinema, un festival de tradiţie pentru cinematografia mondială, aflat la cea de-a 41 ediţie.

„Am fost mereu fascinat de timp, de cum trece şi cum nu mai ai acces la el. Filmul e o nostalgie, o invitaţie să ne întoarcem în timp, în copilărie", a declarat regizorul Serge Ioan Celibidachi. O întoarcere nostalgică şi emoţionantă, susţin toţi cei care au vizionat pelicula.

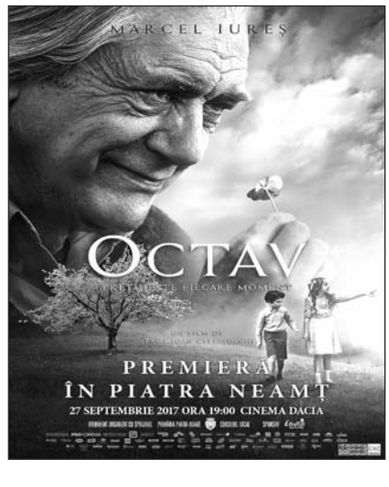

Distribuţia are în frunte doi monştri sacri – Marcel Iureş şi Victor Rebengiuc, iar coloana sonoră îi aparţine renumitului compozitor român Vladimir Cosma, unul dintre cei mai cunoscuţi compozitori din Franţa, recompensat cu peste 20 de distincţii internaţionale.

Serge Ioan Celibidachi, fiul regretatului dirijor şi compozitor romaşcan, Sergiu Celibidache, s-a născut şi a crescut în Franţa, a absolvit Universitatea de Teatru şi Artă Dramatică din Indiana (Bloomington) şi a făcut master în film la

„Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută”

(*urmare din pag. 1*)

Niculescu, Cornel Rusnac, Ina Guţu şi Mariana Vasilache. Deşi trăim la doar câţiva kilometri distanţă fizică unii de ceilalţi, între noi se înalţă adevăraţi munţi de necunoscut. Un astfel de proiect, de schimb şi interacţiuni culturale, organizate la Piatra-Neamţ, oraş în curs de înfrăţire cu oraşul Chişinău, ar urma să creeze o punte de legătură spirituală şi un interes reciproc mult mai mare. În acest sens, până la sfârşitul lunii decembrie, urmează a fi organizate o serie de evenimente culturale cu invitaţi din stânga Prutului, dar şi din România, dialoguri, expoziţii de documente şi fotografie, lansări de carte şi alte acţiuni culturale, menite să informeze şi să atragă un număr cât mai mare de persoane interesate din judeţul Neamţ, inclusiv mass-media şi membri ai administraţiei locale, în dezbateri privind Unirea din 1918, viaţa socială şi culturală din Republica Moldova. Situaţia şcolilor româneşti din Transnistria, presa şi libertatea de exprimare în Republica Moldova, deportările şi foametea organizate de regimul sovietic, relaţiile cu România, rolul culturii la păstrarea identităţii naţionale în

Prof. Mihaela Mereuţă

stânga Prutului, 100 de ani de la Marea Unire sunt doar câteva dintre subiectele care urmează să fie abordate în cadrul dezbaterilor. Amintim că în stânga Nistrului activează opt instituţii cu predare în limba română. Ca urmare a migraţiei, dar în cea mai mare parte ca urmare a presiunilor constante din partea administraţiei de la Tiraspol, în ultimii 10 ani numărul elevilor la aceste instituţii a scăzut de la aproximativ 5.000 la mai puţin de 800.

Scopul şi obiectivele proiectului

Scopul şi obiectivele acestui proiect au în vedere dezvoltarea interesului tinerilor şi adulţilor pentru istorie şi cultură într-o manieră constructivă şi responsabilă prin participarea la activităţile culturale organizate de Biblioteca Judeţeană; stimularea interesului personalităţilor contemporane de a se implica în procesul de informare şi cunoaştere a istoriei românilor în cei 100 de ani de la Marea Unire din 1918, prin organizarea unor dezbateri, expoziţii de documente la biblioteca publică, în scopul dezvoltării spiritului cetăţenesc, dar şi a valorizării fondului de documente aflat la dispoziţia utilizatorilor bibliotecii; dezvoltarea interesului pentru informare, documentare a membrilor comunităţii nemţene, utilizatori sau potenţiali utilizatori, prin organizarea unor activităţi în parteneriat cu diverse organizaţii ce promovează cultura/istoria poporului român; creşterea gradului de implicare a asociaţiilor/ instituţiilor culturale şi cu rol de informare şi documentare în promovarea valorilor culturale locale şi naţionale; creşterea gradului de implicare şi educare a consumatorului de informaţie şi cultură prin participarea constantă la activităţile culturale locale, cu participarea unor personalităţi contemporane; creşterea gradului de informare al comunităţii nemţene privind evoluţia istorică, social-politică şi culturală a Republicii Moldova prin organizarea unor dezbateri, lansări de carte, expoziţii de documente, vizionări materiale documentare.

Spicuiri din intervenţiile participanţilor

● **Ina Guţu, ziarist, iniţiatorul proiectului**

Această întâlnire de la Piatra-Neamţ este un vis împlinit. Ne aflăm aici în prezenţa domnului Ion Iovcev, un Hristos al românismului din stânga Nistrului, un loc în care utilizarea limbii române poate să-ţi aducă o piatră în cap.

Am venit în Piatra-Neamţ în urmă cu câteva luni şi m-am îndrăgostit iremediabil de acest loc. Acum scriu un reportaj despre cultura şi istoria acestui loc, un reportaj care va fi transmis la Radio Chişinău. E foarte important ca în aceste vremuri de restrişte să ţinem aproape, să menţinem cât mai strânse toate ideile şi simţămintele care ne leagă, să ne cunoaştem cât mai bine şi să umplem cu speranţă golul care încă ne desparte. Din această necesitate a apărut şi proiectul „Basarabia Necunoscută”...

● **Prof. Ion Iovcev**

Reprezint aici nu doar Liceul „Lucian Blaga” unde sunt director, ci şi cele opt şcoli cu predare în limba română din stânga Nistrului. Situaţia noastră nu e de invidiat pentru că nu suntem acolo doar ambasadori ai românismului, ci ne aflăm chiar în tranşeele limbii şi spiritualităţii româneşti. Mă uit la voi în sală

şi văd copii frumoşi şi fericiţi. Cu siguranţă, copii noştri, la fel de frumoşi ca voi, ar da orice să fie în locul vostru; la Tiraspol cuvântul român este sinonim cu acela de răufăcător, de bandit, de fascist... Iar copiilor noştri le-au murit părinţii în războiul din Transnistria din 1992, şcolile româneşti au fost devastate în mai multe rânduri, iar protestele profesorilor sunt întâmpinate cu bastoane de cauciuc. Eu însumi am fost scuipat pe stradă de nişte rusoaice şi arestat pentru că nu vreau să renunţ la limba strămoşilor.

● **Prof. Liviu Rusu**

Ca profesor, ca om al şcolii româneşti, vă pot spune cu durere în suflet că, dacă dvs., domnule director Iovcev, luptaţi cu oficialităţile care vor să vă închidă şcoala, noi avem probleme mult mai grele. Noi ne luptăm cu lipsa de transparenţă

a deciziei politice, cu Ministerul Educaţiei, cu reforma asta care nu se mai termină... Dacă acolo alţii încearcă să vă distrugă, aici ne autodistrugem învăţământul românesc,

(*continuare în pag. 4*)

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Şcoala Internaţională de Film din Londra. A scris mai multe scenarii şi a regizat documentarul „Grădina lui Celibidache”, un portret de suflet al maestrului Sergiu Celibidache.

Ziua Europeană a Limbilor

Şi în acest an, la Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ, elevi şi cadre didactice din Neamţ au sărbătorit Ziua Europeană a Limbilor, prin activităţi menite să ilustreze evenimentul celebrat în lumea întreagă începând din 26 sept. 2001, din iniţiativa Consiliului Europei.

La activităţi au participat elevi de la Liceul Tehnologic Economic-Administrativ şi Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” din Piatra-Neamţ, de la Şcoala Gimnazială „Nicu Albu” şi Şcoala Gimnazială Nr. 11 Piatra-Neamţ precum şi de la Şcoala Gimnazială Negreşti.

Red.

(Continuare în pag. 4)

„Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută”

(*urmare din pag. 3*)

*Î**n primul rând prin lipsa noastră de implicare. Dvs. aţi ieşit în stradă ca să vă apăraţi şcoala, noi nu reuşim să ieşim în stradă să ne apărăm drepturile de frica de a nu pierde o zi din salariu, ceea ce ar fi un foarte mare păcat… Ne aseamănă însă faptul că avem copii la fel de buni şi de frumoşi, că încă avem credinţa că şcoala poate apăra şi cultiva românismul.*

● **Prof. dr. Livioara Todiresei**

Literatura a fost întotdeauna un liant între ţinuturile româneşti şi printre primii care au înţeles acest lucru a fost Mihail Kogălniceanu. De aceea revista sa, înfiinţată la Iaşi în 1840, se numea „Dacia literară” şi a adăpostit şi cultivat literatura tuturor românilor. Ţinuturile româneşti au fost unite de spiritele lor cele mai importante, iar literatura are o forţă mai mare decât a pumnului care loveşte în masă. În Basarabia, de pildă, după cum observa academicianul Mihai Cimpoi, procesul redobândirii românismului cultural s-a desfăşurat sub semnul călăuzitor al lui Eminescu. Numele Luceafărului rămâne, de altfel, reperul cel mai marcant pe care îl avem şi noi, şi moldovenii de din-

colo de Prut şi cei care astăzi trăiesc într-o Bucovină lipsită de identitate…

● **Prof dr. Gianina Buruiană**

În 1973 Grigore Vieru trece Prutul în cadrul unei delegaţii de

*scriitori. Participă la întâlnirea cu redactorii revistei „Secolul 20”. Se întoarce la Chişinău cu un sac de cărţi şi mărturiseşte: „*Dacă visul unora a fost să ajungă în Cosmos, eu viaţa întreagă am visat să trec Prutul.”

În 1994 neo-comuniştii din Partidul Democrat Agrar, ajunşi la putere în Moldova, renunţă la Imnul de stat Deşteaptă-te, române *şi le propun poetului Grigore Vieru şi compozitorului Eugen Doga să compună versurile şi, respectiv, muzica pentru un nou imn. Ambii refuză. Grigore Vieru scrie în* Literatura şi Arta *următoarele:* „Dreptatea istorică va blestema poeţii şi compozitorii care vor îndrăzni să ridice mâna asupra Imnului Naţional „Deşteaptă-te, române”, cocoţându-se ei în locul strălucirii şi necesităţii lui istorice.”

N. R.: Ion Iovcev s-a născut pe 12 iunie 1951, în localitatea Găvănoasa din raionul Cahul, Republica Moldova. A absolvit Institutul Pedagogic de Stat din Tiraspol. A făcut studii în management la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chişinău. Din 27 mai 1992 este directorul Liceului „Lucian Blaga”, cu predare în limba română, din Tiraspol. Tot de atunci încearcă să ţină piept presiunilor separatiştilor, deşi a fost arestat în repetate rânduri de miliţia transnistreană. A fost ameninţat şi persecutat, la fel ca şi ceilalţi directori ai celor opt instituţii de învăţământ cu predare în limba română din stânga Nistrului, elevii şi părinţii lor a căror şcoli au fost devastate în anul 1994, dar şi în 2004. În anul 2014 Ion Iovcev a fost decorat cu cea mai înaltă distincţie oferită de statul român, Ordinul Naţional „Steaua României” în grad de Cavaler, în semn de înaltă preţuire şi recunoştinţă pentru contribuţia remarcabilă avută, de-a lungul timpului, la afirmarea şi apărarea identităţii etnice şi culturale a comunităţilor româneşti din vecinătatea României.

Maluri de Prut

(*urmare din pag. 1*)

*M**aluri de Prut, apă în şţreang...*
Maluri de Prut, apă în şţreang...

Nu va fi nici urmă dintr-o apă
Care ne-a durut şi ne-a rănit,
Va rămâne alt pământ să-ncapă
Prutul ca o muchie de cuţit.

Curge Prutul între ţări române,
I se-aude plângerea-n Carpaţi,
Olt şi Mureş sar ca să-l îngâne,
Jiu şi Nistru, voi ce aşteptaţi?

Şi din cer întregul loc arată
Ca un rai însângerat la brâu
Vino frate să legăm odată
Malurile tragicului râu.

Maluri de Prut, apă în şţreang...
Maluri de Prut, apă în şţreang...

TOŢI DE LA RÂM NE TRAGEM...

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(*urmare din pag. 3*)

*L*a dezbaterile organizate de Centrul de Informare Comunitară sub tematica „Ziua Europeană a Limbilor. Multilingvism şi diversitate culturală. Programul European ERASMUS+”, au participat elevi de la Liceul Tehnologic Economic Administrativ, coordonaţi de profesorii Aurora Moscalu, Gianina Buruiană, Mihaela Dobrea, Mihaela Apostoaei.

„Prin activităţile organizate de Biblioteca Judeţeană s-a urmărit creşterea gradului de difuzare a documentelor de bibliotecă într-o limbă străină, sensibilizarea publicului cu privire la importanţa învăţării limbilor străine cu scopul declarat de a încuraja promovarea diversităţii culturale şi lingvistice a Europei, a conceptului învăţării pe tot parcursul vieţii, nu numai în contextul şcolar actual, ci şi în diverse medii culturale, contribuind astfel la dobândirea unor competenţe lingvistice, absolut necesare procesului de formare profesională, mobilităţii forţei de muncă, schimbului de tineri prin proiecte ERASMUS+ şi, nu în ultimul rând, turismului cultural”, a precizat directorul instituţiei, prof. Mihaela Mereuţă.

Lansarea cărţii „Covorul regal”

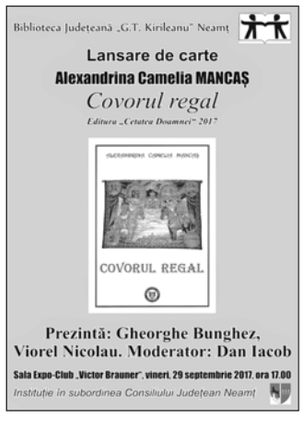

În cadrul manifestării Nocturna Bibliotecilor 2017, vineri, 29 septembrie, în Sala Expo-Club „Victor Brauner”, a Bibliotecii „G.T. Kirileanu” a avut loc lansarea cărţii „Covorul regal” de Alexandrina Camelia Mancaş.

În prezenţa autoarei, a soţului său profesorul Mihai-Emilian Mancaş, şi a unui public numeros şi avizat, volumul – recent apărut la Editura „Cetatea Doamnei” din Piatra-Neamţ – a fost prezentat de profesorul Gheorghe Bunghez, editorul Viorel Nicolau şi scriitorul Lucian Strochi, într-un adevărat colocviu, moderat de bibliotecarul Dan Iacob.

Dascălului de Religie, cu drag...

Semnalăm apariţia lucrării *...Citire! Predici şi meditaţii la Apostolul de peste an. Scrisori către Profesorii de Religie*, a distinsului profesor şi teolog, pr. Constantin Necula, publicată la Editura Andreiana, Sibiu, 2017.

Inedită în literatura de specialitate, cartea părintelui Necula conţine peste 80 de meditaţii, scrisori, comentarii la epistolele ce se citesc în cadrul Sfintei Liturghii duminica, precum şi diverse teme de actualitate: *Limitele umanismului european, Să fii o făptură nouă, Îmbrăcaţi-vă întru iubire, Despre cucernicie şi prigonire, Iar nădejdea nu ne face de ruşine, Sămânţa uitată a iertării, Nevoia de sinceritate, Cum ne educăm să educăm, Cultivaţi curiozitatea şi creativitatea, Învăţaţi copiii să cunoască pe Dumnezeu, Talentul este tragerea de inimă* etc. Apărute în presă (*Republica, Telegraful Român, Capital Cultural, Lumina, Citta de Vita*), majoritatea articolelor trădează stilul jurnalistic al autorului, înaintea celui de preot slujitor.

Modalitatea în care sunt explicate textele biblice (Apostolul), având mesajul ancorat în realitatea contemporană oferă cititorilor o viziune actualizată a acestuia. Totodată lucrarea răspunde nevoilor de concentraţie pastorală pe care o transmit tinerii de astăzi.

Nevoia de a reconstrui pastoraţia pe principiile transparenţei administrative, a dialogului pastoral şi a competenţei duhovniceşti constituie linia centrală a subiectelor abordate.

Mai mult ca oricând, astăzi, copiii au nevoie de părinţi şi de educatori care să le fie alături, pentru a-i forma şi a-i creşte în sinceritate şi organizarea vieţii. Nu este normal ca în numele copiilor să „vorbească" diverse organisme, organizaţii şi instituţii implementate prin derută, specializate în nimicirea a ceea ce mai există pur în sufletul copilului.

Marea dramă o constituie faptul că astăzi, nu mai există „oameni" în adevăratul sens al termenului, oameni întregi, cu suflet, motivaţi de trăirea în Hristos, nu de bani, de interese materiale personale sau de grup. Din păcate, în zilele noastre, confuziile principale rezultă de la amestecul incongruent al lucrurilor pe care nu le ştim dar le înlocuim cu diverse scenarii, ceea ce duce la derutare pe toate planurile.

Nu se poate realiza un învăţământ solid în adevăratul sens al cuvântului doar pe baza unor sondaje, păreri personale ale unuia sau altuia care au anumite interese, ci trebuie avută în vedere abordarea interdisciplinară care să ofere o viziune de ansamblu asupra a ceea ce dorim să se transmită în clasă.

Închei succinta prezentare cu îndemnul de a citi şi analiza ceea ce scrie părintele profesor Constantin Necula în cele peste 330 de pagini, cartea fiind de un real folos nu doar cadrelor didactice care predau Religia ci tuturor celor interesaţi de abordarea axiologică a lumii de azi. Spre meditaţie, asupra rolului nostru în această lume, citez un text al teologului american anglican N.T. Wright: „*Făcuţi pentru spiritualitate, ne bălăcim în introspecţii. Făcuţi pentru bucurie, ne bălăcim în plăcere. Făcuţi pentru dreptate, strigăm după răzbunare. Făcuţi pentru relaţii cu ceilalţi, stăruim în propriul nostru fel de a fi.... Creştini, suntem chemaţi, aici şi acum, să fim instrumentele noii creaţii a lui Dumnezeu, nu simpli beneficiari, ci şi agenţi activi pentru Împărăţia Sa în această lume...*".

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Educaţia din perspectiva valorilor

În intervalul 28-30 septembrie 2017, a avut loc, la Chişinău, cea de-a IX-a ediţie a Conferinţei internaţionale cu tema *Educaţia din perspectiva valorilor*. Organizat de Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia în parteneriat cu Universitatea de Stat a Moldovei din Chişinău, evenimentul a adunat peste 125 de participanţi (cercetători, cadre didactice, masteranzi, doctoranzi) din mai multe centre universitare şi instituţii de învăţământ preuniversitar din România, Republica Moldova, Rusia, Franţa, Italia etc., aparţinând diverselor domenii: filosofie, teologie, istorie, drept, litere, pedagogie şi psihologie.

Tema abordată e legată de contextul în care ne întrebăm, retoric, dacă tinerii de astăzi mai au modele autentice de urmat, mai sunt preţuite adevăratele valori autentice, mai raportăm comportamentul uman la vreo lege morală, ce vom transmite viitoarelor generaţii etc.

Cele nouă secţiuni ale conferinţei: *Educaţie şi valori în societatea contemporană, Formarea iniţială şi dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, Metodologia didactică şi inovarea în învăţământ, Cercetări privind utilizarea TIC în educaţie, Modele privind învăţarea pe tot parcursul vieţii, Repere în educaţia religioasă şi educaţia morală, Literatura şi valorile morale în educaţie, Experienţe didactice în învăţământul primar şi preşcolar, Aspecte etice în educaţie* au vizat evidenţierea rolului adevăratelor modele în promovarea valorilor morale în societatea contemporană. Interesul participanţilor pentru fiecare secţiune a oferit posibilitatea formulării unor răspunsuri la întrebări ce preocupă societatea de astăzi, aflată în căutarea de repere axiologice. Dintre zecile de titluri prezentate şi analizate de către participanţi menţionăm: *Relaţia dintre Biserică şi Teologie din perspectiva misionară ortodoxă, Activitatea literară a Arhimandritului Andronic Popovici, între spiritul creştin – ortodox şi cel istoric, Impactul taberelor ortodoxe asupra formării duhovniceşti a copiilor şi tinerilor, Aspecte privind raportarea adolescenţilor la prezenţa icoanei în şcoală şi în spaţiul public, Covoarele moldoveneşti – dialog între tradiţii şi modernitate, Idealul educaţiei naţionale – forţa motrice a Unirii, Ortodoxie şi toleranţă în Ţările Române în secolul al XVII-lea, Aspecte ale limbajului pozitiv în textul religios, Calvarul mănăstirilor basarabene în anii stăpânirii sovietice, Cuviosul Serghie de Radonej – teologul Sfintei Treimi, Constituirea valorilor religioase în lucrarea* Religie si spirit *a lui Lucian Blaga, Recomandări privind metodologia de organizare a predării disciplinei „Religie" în învăţământul preuniversitar din Republica Moldova, Toleranţa religioasă în şcoală, Acţiunea umană la limita discreţiei. Între teoria etică şi practica socială, Dimensiunea axiologică a tradiţiilor naţionale: potenţialul lor, Dimensiuni moral-creştine în Letopiseţul Ţării Moldovei, Elemente de teologie catafatică în opera lui Mihai Eminescu, Lăsaţi copiii să vină la Mine!* etc. Toate aceste subiecte au demonstrat că doar cunoscând persoana umană în complexitatea ei (trup şi suflet), putem deschide domeniul pedagogic spre oferirea de modele şi perspective ale dezvoltării.

Articolele şi studiile conferinţei urmează a fi publicate într-un volum colectiv, care va fi tipărit în luna noiembrie a acestui an, la o editură de prestigiu. (***Prof. dr. Mihai FLOROAIA***)

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Profesoara Alexandrina Camelia Mancaş este licenţiată a Institutului Naţional de Educaţie Fizică şi Sport (INEFS) Bucureşti şi a predat la Liceul „Carol I" din Bicaz, la Şcoala gimnazială „Elena Doamna" şi la Colegiul Naţional „Petru Rareş", dobândind gradele II şi I în învăţământ.

A colaborat la revista de profil a teoreticienilor din sportul românesc, la presa culturală, locală şi regională şi la *Apostolul*, revista cadrelor didactice din judeţul Neamţ.

A scris drama „Omenie" şi a pus-o în scenă în anul 1971. A publicat: 1993 – romanul psihologic „Eternitate de trei ani"; 1997 – volumul de versuri „Alb" şi, în colaborare cu Mihai-Emilian Mancaş, volumul de schiţe şi povestiri „Iepurii de la Iepureni"; 2004 – monografia „Şerbeştii lui Talpă". Un semnal editorial al cărţii poarte fi citit în numărul 201 al revistei noastre.

Nocturna Bibliotecilor 2017

La sfârşit de toamnă, în noaptea de 29 septembrie 2017, între orele 16.00-22.00, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu" Neamţ şi-a deschis porţile pentru public într-o nouă ediţie a campaniei naţionale *Nocturna Bibliotecilor*.

Pe agenda acţiunii s-au regăsit lansarea cărţii „Covorul regal" de Alexandrina Camelia Mancaş, vernisajul expoziţiei colective de pictură, Imagine, sens şi mesaj în arta de inspiraţie populară", dezbateri, vizionări de materiale informative, ateliere de lectură, de meşteşuguri tradiţionale, de conversaţie în limba engleză, de

(Continuare în pag. 6)

Un fabulos jurnal de lectură

Constantin Ardeleanu s-a născut la Tazlău, Neamţ, pe frumoasa vale pe unde în urmă cu jumătate de mileniu şi-a aşezat ctitoria Ştefan cel Mare, ca mărturie a trecerii sale pe aceste locuri străbătute mai târziu de unele personalităţi ale culturii noastre, Mihail Sadoveanu, Panait Istrati, şi nu în ultimul rând, doctorul scriitor I. I. Mironescu, născut şi el în această localitate.

În intervalul 2014-2016, Constantin Ardeleanu a publicat trei volume masive (aproximativ 1200 de pagini în total) ce alcătuiesc o lucrare deosebit de valoroasă, atât prin bogăţia informaţiei cât şi prin modul de prezentare inedit, intitulată „Obliteraţii".

Pentru cititorii care vor fi contrariaţi de titlul acestei cărţi, având în vedere sensurile multiple şi explicaţiile diverse ale celor trei termeni de bază din dicţionare (oblitera; obliteraţie; obliterare) prezentăm succint conţinutul şi importanţa întreprinderii lui Constantin Ardeleanu, nu înainte de a atrage atenţia cititorului ce poate fi inhibat în faţa acestui termen că în primele pagini ale volumului întâi, în textul ce are drept titlu cuvântul de pe coperta cărţii şi în cel de-al doilea text – Argument –, va găsi explicaţiile pe care autorul însuşi le-a considerat necesare. Părerea noastră este că autorul dintr-un exces de modestie a ales acest titlu comparând întreprinderea sa cu aceea a unui filatelist care, din lipsă de posibilităţi materiale, îşi alcătuieşte o colecţie de timbre obliterate.

Această impresionantă carte este un adevărat compendiu de istorie a literaturii române ce conţine cele mai strălucite nume care au contribuit la formarea limbii noastre literare şi crearea literaturii din perioada „începuturilor" într-o ordine cronologică, autorul având în vedere anul de naştere a celor incluşi în paginile cărţii: de la Simion Ştefan şi Dosoftei (1624) la Marius Chivu (1978).

Realizarea celor trei volume se bazează pe o impresionantă zestre livrescă a autorului, realizată prin lecturi atente, în timp, din care s-au născut cele aprox. 500 de fişe ce ilustrează calităţile de analist ale autorului, deşi acesta nu provine, ca formaţie, din mediul academic filologic, lucru ce i-ar putea fi imputat de anumite „personalităţi" din domeniul criticii şi istoriei literare, dar cazul său nu este singular ca întreprindere fie şi numai dacă îl avem în vedere pe Ovid S. Crohmălniceanu, cel care, deşi absolvent de Politehnică, ne-a lăsat o importantă istorie a literaturii (v. *Literatura română între cele două războaie mondiale)*.

Cartea lui Constantin Ardeleanu este şi nu este o istorie a literaturii române de la începuturile ei menţionate şi în alte „istorii", ci mai mult o incitare la lectură şi cercetare a devenirii limbii literare şi a literaturii române. Pe lângă unele date esenţiale referitoare la viaţa, dar mai ales la opera autorilor incluşi în cele trei volume, cititorul va avea surpriza să afle unele în-

tâmplări relatate cu harul şi umorul cunoscute ale lui Constantin Ardeleanu, precum şi unele asocieri între autori care au trăit în epoci diferite dar au în comun anumite trăsături. Chiar din primele pagini surprinde alăturarea dintre Dosoftei şi Nichita Stănescu: „Doi apostoli ai limbii române (primul a fost canonizat de Biserica Ortodoxă în 2005, al doilea s-a mulţumit cu asimilarea ca înger), trăitori la o distanţă de trei veacuri: mitropolitul Sucevei întru Hristos, Dosoftei (26.10.1624/13.12.1693) şi Nichita Hristea Stănescu (31.03.1933-13.12.1983) au trecut vămile văzduhului într-o zi, socotită îndeobşte cu ghinion, 13 (de altfel bornele lor existenţiale sunt doldora de 13, fie prin însumare cifrică, fie prin reprezentare grafică), sau: „La începutul secolului al XVIII-lea, cărturarul iluminist Dimitrie Cantemir a făurit o bijuterie literară, scrisă în latină (1714-1716), la cererea Academiei din Berlin: *Descriptio Moldaviae*. După aceea, Eminescu, Creangă, Sadoveanu, fraţii Teodoreanu, I. I. Mironescu, Grigore Vieru, Adrian Alui Gheorghe, Nicolae Sava s-au preocupat de... scrierea Moldovei."

De altfel, cu excepţia câtorva articole de mai mari dimensiuni despre „marii clasici" (Creangă, Caragiale, Eminescu, Slavici) sau marii interbelici (Arghezi, Sadoveanu, Barbu, Bacovia, Blaga, Rebreanu), fişele lui Constantin Ardeleanu sunt de mici dimensiuni, dar pot fi socotite adevărate bijuterii ale speciei (tableta literară).

Cititorul va fi surprins, ca şi noi, când va descoperi, în cel de al treilea volum, la final, subtitlul „Lumea oamenilor de literatură din armată (Obliteraţii cu aliniaţii)" unde este prezentată o altă serie de autori, de la Laurenţiu Fulga (1916) şi Nicolae Tăutu (1919) până la Horia Mocanu (1979). Această listă putea fi inclusă în volumele anterioare, dar autorul, probabil, nu ştim din ce considerente, a vrut să scoată în evidenţă această categorie de scriitori.

Adăugăm şi o observaţie care nu ştirbeşte cu nimic valoarea acestei cărţi. În procesul de tehnoredactare a materialului poate că ar fi fost bine să se acorde o atenţie mai mare elaborării unei bibliografii, cuprinzătoare de altfel, dar redactată după principii neacademice şi ar fi fost utilă realizarea unui cuprins comun al celor trei volume, aşezat în primele pagini ale volumului întâi, pentru o orientare mai uşoară a cititorului.

Şi încă o precizare, în mod deosebit pentru căutătorii de „noduri în papură" în lucrările altora şi mai puţin în „creaţiile" proprii. Cartea la care facem referiri nu este o istorie exhaustivă a literaturii române, cum, de altfel niciuna dintre cărţile de acest fel publicate înainte şi după monumentala „Istorie a literaturii române de la origini până în prezent" (1941) de George Călinescu, inclusiv aceasta din urmă, nu a reuşit să cuprindă întreaga creaţie literară din cele mai vechi timpuri şi până azi. Mai mult, cele trei volume sunt de fapt un jurnal de lectură realizată în timp, jurnal ce poate fi un exemplu de însuşire a valorilor de patrimoniu, mai ales pentru tinerii care încă nu au descoperit valorile din acest domeniu al cunoaşterii umane, adunate în câteva secole.

Având în vedere toate cele expuse anterior, se cuvine să apreciem la justa valoare cartea lui Constantin Ardeleanu şi să adresăm autorului, sincerele noastre felicitări.

Constantin TOMŞA

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 5)

modelaj în lut, de acuarelă, teatru de umbre şi jocuri pentru copii, precum şi audiţii muzicale şi proiecţii cinematografice.

Nocturna Bibliotecilor este o iniţiativă a Asociaţiei Naţionale a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), care îşi propune să ofere publicului o alternativă agreabilă de petrecere a timpului liber, într-un cadru destins, în care utilizatorii să aibă ocazia să interacţioneze cu personalul bibliotecar şi să experimenteze servicii moderne de bibliotecă, mai puţin cunoscute audienţei largi.

Prin intermediul acestei activări nocturne a bibliotecilor, se încearcă o evadare din rutina cotidiană şi combaterea percepţiei conservatoare asupra misiunii şi funcţiei bibliotecii publice în educarea permanentă a publicului. Totodată, această campanie este menită să stimuleze creativitatea bibliotecarilor în realizarea de evenimente şi activităţi culturale de impact şi să atragă un număr cât mai mare de vizitatori în spaţiile de bibliotecă, care, în viitor, să devină utilizatori fideli şi consumatori avizaţi de produse şi servicii culturale.

„Atelier de modelaj Frumuşica"

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu" Neamţ, în parteneriat cu Active Travel Tour, a lansat proiectul „Atelier de modelaj Frumuşica", luni, 25 septembrie 2017. În faţa copiilor prezenţi împreună cu părinţii, a celor interesaţi de manifestare, au oferit detalii iniţiatoarea şi coordonatoarea proiectului, Ana Popa, precum şi invitaţii ei: kinetoterapeutul Bogdan Răcariu, psihologul Liliana Spătaru, ceramistul Iulian Gorea, restaurator în cadrul Muzeului de Istorie al Complexului Muzeal Judeţean Neamţ.

Mihaela Mereuţă, directorul-manager al Bibliotecii „G.T. Kirileanu: *«Atelier de modelaj Frumuşica» este un proiect nou, inovator, prin care dorim să dezvoltăm competenţe şi abilităţi în domeniul artei modelajului, a olăritului, al inovării artistice, al informării, comunicării*

Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, performanţe sportive internaţionale!

În perioada 8-10 Septembrie 2017, la Zagreb, s-a desfăşurat cea de a V-a ediţie a competiţiei *Badminton Europe* la care au participat, alături de România, concurenţi din Croaţia, Serbia, Polonia, Ungaria, Bulgaria, Austria, Germania, Italia, Portugalia, Israel, Cipru, Republica Moldova.

Aici, sportivele noastre **Daria Andreea Alungulesei** şi **Alecsia Maria Tanasiciuc** din clas a-VI-a A, eleve ale Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” din Piatra-Neamţ, deşi aflate la prima confruntare internaţională, au reuşit să obţină medalia de bronz la proba dublu fete (DB sau GD).

La proba de dublu cu Ungaria, respectiv cu perechea Nelli Dudas/Mira Koszo la categoria U13, fetele noastre după ce au pierdut primul set (11-21), au restabilit egalitatea în setul II (23-21), pentru a câştiga setul III (21-19) şi meciul. Rezultatul a adus bucurie şi exuberanţă pe banca României, mai ales după tensiunea ultimului set, decis greu în favoarea noastră. Am fost încurajaţi din public şi de sportivii de la Armanda Sud Bucureşti, iar sala a fost cu noi, au apărut steagurile tricolore şi s-a scandat îndelung: „ Ro-mâ-ni-a! Ro-mâ-ni-a! Pia-tra Neamţ! Pia-tra Neamţ!”. Bucuria a fost maximă: urma semifinala cu Austria, dar Medalia de Bronz era asigurată!

În semifinala cu Austria, desfăşurată duminică 10 septembrie 2017, pentru un loc în finală, fetele noastre au pierdut în faţa sportivelor Lena Krug şi Chiara Rudolf, într-un meci dramatic: primul set cu 18-21 şi al doilea, cu 9-21.

Felicitând fetele noastre pentru rezultatul obţinut la prima noastră participare la un concurs internaţional, trebuie să menţionăm că ele se antrenează la CS Andriany Piatra-Neamţ, căruia îi mulţumim şi pe această cale.

Eforturi? Bravo lor pentru atitudinea din joc şi comportamentul din afara terenului, pentru implicarea şi efortul deosebit realizat în cei cinci ani de antrenamente şi muncă asiduă... Mulţumiri şi bravo părinţilor pentru efortul şi susţinerea în continuare a acestui sport! Iar copiii mai sunt şi premianţi la învăţătură!

Obiectivul participării la acest concurs a fost construcţia unei echipe puternice, câştigarea experienţei competiţionale mai ales, pentru a ne prezenta în formă sportivă atunci când vom evolua în faţa propriilor suporteri la Piatra-Neamţ, în sala Polivalentă, în perioada 1-3 decembrie 2017, când vom organiza concursul „Supercupa României la Seniori Elite şi U13”, proiect realizat cu sprijinul Primăriei Piatra-Neamţ.

Mi-a părut foarte rău că, datorită unor conjuncturi nefavorabile, nu au putut fi prezenţi şi: *Matei Munteanu* din clasa a VI-a A, *Postolache Andra* din clasa a VI-a C*, Postolache Victor* din clasa a III-a C – Vicecampionul nostru Naţional pe anul 2016 la categoria U9, sportivi foarte talentaţi, toţi elevi ai şcolii noastre.

Da, suntem mândri de voi! Felicitări!!!

Profesor, Andrei URSACHE
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”
Piatra-Neamţ

O minunată experienţă în Croaţia

Dragostea noastră pentru badminton a început încă din anul 2013, când am ţinut prima dată în mână o rachetă şi un fluturaş de badminton. Dar, încetul cu încetul, am evoluat şi, după participarea la diverse concursuri naţionale desfăşurate la Bacău, Iaşi, Bucureşti, Suceava, Fălticeni, Ploieşti, Oneşti, acest sport a devenit pentru noi o adevărată pasiune. O pasiune care a rodit la cel mai recent concurs internaţional care a avut loc în Croaţia, în perioada 8-10 septembrie a. c.

De la Piatra-Neamţ la Zagreb am făcut două zile, un drum lung şi obositor. Aşa că am intrat în sală cu mari emoţii. Am fost încurajate însă de domnul profesor **Andrei Ursache** care ne-a spus că am venit pentru a câştiga experienţă şi curaj şi că trebuie să avem încredere în noi, pentru că suntem bine pregătite. Aceasta, dar şi observarea nivelului copiilor din alte ţări, ne-au dat speranţe că am avea şi noi şanse de câştig.

Am susţinut două probe – de simplu şi de dublu. La simplu, am întâlnit cele mai bune jucătoare care practicau acest sport de la 6 ani. Ne-am străduit şi am dat tot ce am avut mai bun din noi. Chiar dacă am pierdut unul dintre meciuri, am câştigat două şi am reuşit să trecem peste prima etapă.

A urmat proba de dublu, unde am intrat foarte tensionate deoarece ştiam că nivelul acelor fete e mult mai ridicat decât al nostru. Dar am reuşit să ne învingem emoţiile şi să câştigăm; şi am plâns şi am tremurat de fericire. Acele clipe au fost de neuitat. Ne-am mai bucurat şi de o mare galerie formată din membrii mai multor cluburi sportive române, care ne-au ajutat să trecem peste unele clipe grele ale meciului.

Am fost premiate, dar ne-au emoţionat şi felicitările unor profesori străini. Nădăjduim însă că cel mai mândru a fost profesorul nostru, fără a cărui pasiune şi pricepere nu am fi putut ajunge acolo. Ne dorim să fie mulţumit de rezultatele noastre. Nu ne aşteptam ca prima medalie la proba de dublu fete să fie chiar una internaţională.

Am trăit o experienţă minunată în Croaţia, pe care nu o vom uita niciodată!

Alecsia Maria TANASICIUC,
Daria Andreea ALUNGULESEI

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

şi promovării turistice a tot ce are mai frumos comunitatea nemţeană, să cunoaştem mai bine ceea ce înseamnă istorie şi patrimoniu cultural local, plecând de la străvechea cultură Cucuteni.

Ana Popa de la Activ Travel Tour: *Dorim să aducem comunităţii din care facem parte un concept de promovare turistică, prin desfăşurarea unor activităţi de educaţie nonformală pentru tineret şi copii, sloganul nostru fiind «Susţinem performanţa vocaţională prin educaţie nonformală». Activităţile specifice atelierului se vor desfăşura şi în cadrul unor evenimente în aer liber, în program fiind cuprinse şi excursii tematice la muzee, case tradiţionale şi ateliere meşteşugăreşti. Excursiile vor fi filmate şi vor constitui baza pentru conceperea unui documentar de prezentare turistică a ţinutului nemţean ce va fi înscris la concursuri cu tematică turistică sau documentară.*

Conferinţa „România în primul război mondial – istorie şi geopolitică”

În organizarea Asociaţiei Profesorilor de Istorie Neamţ şi a Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ, pe 22 septembrie, în sala „Calistrat Hogaş” a Consiliului Judeţean Neamţ, în cadrul proiectului „Memoria identitară în judeţul Neamţ – cercetare istorică asupra războiului de întregire” s-a desfăşurat conferinţa „România în primul război mondial – istorie şi geopolitică”.

(Continuare în pag. 8)

Aniversări culturale – octombrie

O 1. **ZIUA INTERNAŢIONALĂ A MUZICII**

05. **STANCU, ZAHARIA** (1902-1974) scriitor, academician; 115 ani de la naştere

05. **ZIUA MONDIALĂ A PROFESORULUI**

06. **PAPAHAGI, TACHE** (1892-1977) lingvist, etnograf şi folclorist; 125 ani de la naştere

06. **ŢUŢEA, PETRE** (1902-1991) eseist, filosof, economist; 115 ani de la naştere

09. **MAUROIS, ANDRÉ** (1885-1967) scriitor, istoric francez; 50 ani de la moarte

10. **DIMA, GHEORGHE** (1847-1925) compozitor, dirijor, academician; 170 ani de la naştere

12. **525 ani de la descoperirea AMERICII** de către navigatorul Cristofor Columb

13. **ODOBLEJA, STEFAN** (1902-1978) medic, scriitor, academician; 115 ani de la naştere

14. **CONACHI, COSTACHE** (1777-1849) scriitor; 240 ani de la naştere

14. **LECCA, CONSTANTIN** (1807-1887) pictor; 130 ani de la moarte

14. **NEGULESCU, PETRE P.** (1872-1951) filosof, academician; 145 ani de la naştere

18. **SEBASTIAN, MIHAIL** (1907-1945) dramaturg, eseist, romancier, traducător; 110 ani de la naştere

22. **ANDREESCU, IOAN** (1850-1882) pictor, academician; 135 ani de la moarte

24. **BHOSE, AMITA** (1933-1992) prima traducătoare a lui Mihai Eminescu în bengali; 25 ani de la moarte

25. **ZIUA ARMATEI ROMÂNE**

26. **†) SF. M. MC. DIMITRIE, IZVORÂTORUL DE MIR**

28. **VULCĂNESCU, MIRCEA** (1904-1952) filosof, sociolog, economist, publicist; 65 ani de la moarte. (***Red.***)

Calitatea umană, înainte de toate

M-am lămurit oarecum, după nişte experienţe amărui din toţi anii trăiţi în ţărişoara noastră şi după călătorii prin lume, că totul depinde de simpla calitate etic-morală a oamenilor, că România a rămas la coada Europei tocmai din cauza oamenilor limitaţi nu numai intelectual şi profesional cât mai ales uman şi care au ajuns să aibă unele poziţii, oricât de neînsemnate, prin instituţii, prin şcoli, peste tot. Pentru că ei fac, de fapt, atmosfera de doi bani pe oriunde se mişcă. Iar răutatea lor e uneori inimaginabilă, trebuie să o spunem. Bărbaţi sau femei, sunt răzbunători, meschini, plini de venin, iar preocuparea lor cea mai importantă este să fie atenţi la viaţa şi activitatea celorlalţi, în special ale celor care încearcă să miște cât de cât lucrurile în direcţia lumii civilizate.

NOTE DE TRECERE

Nu cred, de exemplu, în rapoarte şi hârtii în sistemul de învăţământ, nici în severitatea afişată şi intimidantă la clasă a profesorului, nici în obsesia pentru evaluare şi iar evaluare, nici în relevanţa notelor pentru capacităţile psiho-emoţionale şi intelectuale ale elevilor, nici în „competenţa în domeniu” a profesorului lipsit de orizont cultural şi intelectual sau de infinit de simpla bunătate sufletească, nici în spiritul de competiţie dus la extrem.

Cred în atitudinea prietenoasă, părintească, în disponibilitatea pentru dialog, în simţul umorului, în interesul pentru lectură şi în general pentru carte, calităţi fără de care nicun super-mega-management educaţional din univers nu reuşeşte să fie decât o schiţă seacă dezvoltată papagaliceşte în „jdemiile” de hârţoage care nu folosesc nimănui.

Din păcate, dincolo de excepţiile admirabile, peisajul e colorat de „orgolii”, „pretenţii”, „infatuări”. „Eu sunt Profesorul, tu eşti elevul şi îmi datorezi ascultare necondiţionată!” este deviza după care par să funcţioneze mulţi oameni ai învăţământului.

Chiar am fost întotdeauna mirat de încrederea neclintită şi fără umbră de îndoială pe care unii o au aşa pur şi simplu în propriile păreri, în propriile puncte de vedere, în propriul mod de a se raporta la situaţii şi la oamenii din jur. Îi recunoşti după felul neobosit în care îţi vorbesc despre ei, despre întâmplările lor şi mai ales despre certitudinile lor. Şi după graba cu care se supără atunci când îi contrazici sau nu le ţii hangul, deşi susţin peste tot că nu sunt ranchiunoşi, că nu pun la inimă nimic şi aşa mai departe.

Atitudinea suficientă (da, aceea care nu mai lasă loc de nimic şi pentru nimeni pe lângă ea!) e şi amuzantă şi tristă. Amuzantă, pentru că e în contrast flagrant cu lumea mare şi diversă de care persoana în cauză nu pare mai deloc conştientă. Tristă, pentru că e întotdeauna bătoasă, arogantă, însoţită de o încordare permanentă care ar merita cauze mai bune. Plus deranjul pe care îl produce printre oameni care îşi trăiesc împăcaţi sentimentele propriilor limite încercând să se autodepăşească prin hărnicie, disciplină, perseverenţă.

Cum să spun? În principiu, este bine să fim încrezători în steaua noastră pe pământ şi să facem ce depinde de noi pentru ca lucrurile să se plieze pe aceste proiecţii, dar fără momentele de ezitare, fără replierile prudente, fără dramul de modestie totul poate deveni o imensă iluzie care falsifică chiar viaţa aceea extraordinar de stăpână pe sine.

Şi chiar dacă ajungem, în timp, să învăţăm din mers despre oameni, e în natura noastră cumva să nu reuşim să integrăm lecţia aceasta în propriile situaţii de viaţă şi să fim mai mereu luaţi prin surprindere.

Răutatea gratuită, căci despre ea este vorba, este ceva ce nu voi înţelege probabil niciodată, oricâte instrumente de explorare aş folosi. Explicaţii pentru pornirile ostile fără motiv sunt destule: istorice (anii de teroare comunistă şi firele de legătură încă puternice în societate), educaţionale (marginalizarea valorilor etic-morale şi culturale), sociale (manelizarea şi isterizarea oamenilor prin mass-media), politice (proliferarea tipului de lider „şmecher” şi „descurcăreţ”), psihologice (traume şi frustrări acumulate) etc. Cu toate acestea, ne trezim adesea luaţi pe nepregătite, învinşi, puşi la punct, fără replică, reduşi la tăcere. Şi este nevoie de multe resurse sufleteşti pentru a trece cât de cât cu bine prin astfel de încercări.

Psiholog, Vasile BAGHIU

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 7)

La eveniment au fost invitaţi profesorii de istorie din Neamţ, profesori universitari, elevi şi oficialităţi judeţene. Volumul colectiv „Neamţul în războiul de întregire naţională – memorie şi istorie”, ce a fost lansat la manifestarea de vineri, reliefează efortul de război al judeţului Neamţ şi rememorează fapte din vremea războiului pentru reîntregire. Surpriza, mai mult decât plăcută, a reprezentat-o elevii, care au publicat studii documentate, atent elaborate. Trebuie amintiţi Corina-Oana Mazilu, Ioan Cristian Gheorghiu (ambii de la Colegiul „Calistrat Hogaş”), Radu Ştefan Tigran (Colegiul Naţional „Petru Rareş”), Ilie Cleopa (Boboieşti). În acelaşi cadru, prof. dr. Mihai Lostun şi-a lansat lucrarea „Jurnal de război 1916-1919. Sergent Dumitru Platon”. La simpozion a fost prezentată conferinţa cu tema „România în primul război mondial – istorie şi geopolitică” susţinută de prof. dr. Doru Dumitrescu, inspector general în Ministerul Educaţiei Naţionale.

Expoziţie Eduardo Diez – *Marea, inima mea*

Pe 12 octombrie 2017, dată care coincide cu Ziua Hispanităţii, la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ, a avut loc vernisajul expoziţiei de pictură *Marea, inima mea*, în prezenţa autorului celor peste 30 de lucrări de pe simeze, spaniolul Eduardo Diez. Artistul îşi desfăşoară activitatea la Madrid, unde administrează, ca şef al Departamentului Artă şi Cultură, Casa de Artă Cantabria, lăcaş în care a organizat expoziţii personale şi de grup, împreună cu artişti din Spania, România şi alte ţări din Europa. În România, Eduardo Diez a expus la Muzeul „Nicolae Grigorescu” din Câmpina, Muzeul Dunării de Jos din Călăraşi, Muzeul de Artă „Mircea Ionescu Quintus” din Ploieşti, Muzeul Brukenthal din Sibiu, Muzeul Marinei Române din Constanţa. Are, de asemenea, lucrări în galeriile şi muzeele din Bulgaria, Bosnia-Herţegovina, Germania, Italia, Lituania, Portugalia, Franţa, Anglia, Statele Unite ale Americii.

Pledoarie pentru învăţarea limbilor străine

Să cunoşti o limbă străină este ca şi cum ai avea un al doilea suflet.
Charlemagne – Carol cel Mare

Cum noi românii suntem fiinţe foarte spiritualizate, o pledoarie pentru învăţarea uneia sau a mai multor limbi străine poate începe perfect cu aceste vorbe ale lui Charlemagne. În plus, cred că o limbă străină cunoscută înseamnă o nouă viaţă. Viaţă pe care ţi-o dă deplasarea cu mult mai departe a orizontului tău, o deschidere mult mai largă a minţii, un vocabular din ce în ce mai bogat, o stimulare permanentă a inteligenţei, un aport important la cultura generală, rezultat din relaţionarea strânsă cu modul de a gândi, cultura şi cotidianul poporului în care ea se vorbeşte. Şi, pentru accentuarea viziunii mele în legătură cu o nouă viaţă – reamintesc proverbul francez care spune că *un om care cunoaşte două limbi străine valorează cât doi oameni.*

Cred că a învăţa o nouă limbă străină este un adevărat balsam pentru creier, având în vedere stimularea activităţii cerebrale, excelentul şi permanentul exerciţiu de memorare, îmbunătăţirea atenţiei şi marea flexibilitate cognitivă pe care ne-o conferă, fapt ce ne ajută să ne descurcăm mai bine în situaţii neprevăzute. Toate acestea ne dau şanse mai mici de a ne îmbolnăvi de boala Alzheimer. Dacă teoretic, această boală poate afecta pe oricine, totuşi, conform unui studiu făcut de *Asociaţia Americană pentru Progres Ştiinţific*, persoanele bilingve dezvoltă această boală cu patru sau cinci ani mai târziu decât celelalte sau chiar deloc.

Din moment ce o a doua limbă ne atrage atenţia privind regulile abstracte şi structura limbii materne, acest lucru ne poate ajuta să fim mai buni la limba nativă. Aşa cum afirmă Geoffrey Willans*: „Niciodată nu poţi înţelege o limbă până ce nu înţelegi cel puţin două”.* Şi în plus, vom simţi mereu şi mereu şi vom înţelege mai bine dulceaţa versului lui Alexei Mateevici – *Limba noastră-i o comoară...*

În aceste vremuri ale globalizării, cunoaşterea unei limbi străine, nu mai reprezintă o dovadă a inteligenţei, a poziţiei în societate, ci, mai degrabă o adaptare la prezent, iar, în anumite situaţii, o cerinţă obligatorie. Orice limbă se poate învăţa, fie ca este germana, chineza sau rusa. Important este, în primul rând să-ţi placă cum sună apoi să te apuci de lucru şi, cel mai important, să duci proiectul la capăt. Mijloacele pe care ni le pune la dispoziţie societatea sunt multiple şi eficiente: de la site-uri gratuite care încep de la nivelul de începător (www.duolingo), la ghiduri, dicţionare, manuale procurate prin biblioteci sau librării, cursuri oferite prin diferite instituţii, plus posibilităţile infinite de lectură oferite de internet.

Trebuie să spunem că, în special pentru tineri, a scrie şi a comunica fluent în mai multe limbi străine este o adevărată investiţie în viitor. În primul rând aceştia vor avea acces la învăţământul superior în ţări cu tradiţie universitară, unde se deschide un drum performant celor care vor absolvi o facultate în Anglia, Germania, Franţa, Elveţia, Olanda. Vor putea obţine joburi foarte bine plătite oriunde în Europa sau în lume! Afirm acestea fără a bagateliza calitatea învăţământului românesc universitar...

Şi, nu în ultimul rând, o limbă străină te poate ajuta sa avansezi în plan profesional, deoarece ţi se vor deschide noi orizonturi şi... uşi. Cultura generală şi comunicarea interculturală reprezintă un mare plus. Iar de cele mai multe ori, jobul poate fi al tău daca ai avantajul unei limbi străine în plus faţă de contracandidatul tău.

Şi ce poate fi mai plăcut decât ca, atunci când călătoreşti în ţări străine, să iei contact cu limba ţării vizitate exact de la sursă, să te laşi cuprins în mulţime de *baia de limbă,* să legi conversaţii cu localnicii, aproape să gândeşti în limba lor...

Nu pot încheia această pledoarie pentru învăţarea limbilor străine (la orice vârstă), fără a aduce un omagiu marilor creatori de limbă: Eminescu, Shakespeare, Cervantes... împreună cu întreaga pleiadă de scriitori şi poeţi ai lumii largi – care prin arta lor ca limbaj universal – au legat culturi, ţări şi continente şi au adus oamenii mai aproape unii de alţii.

Gianina BURUIANĂ

Aniversări culturale – noiembrie

02. **COVALI, EDUARD** (1930-2002) dramaturg, teatrolog, publicist, traducător; 15 ani de la moarte

02. **PAVELESCU, CINCINAT** (1872-1934) poet, epigramist; 145 ani de la naştere

07**. CURIE, MARIE** (1867-1934) fizician, chimist francez, laureat Nobel; 150 ani de la naştere

08. **CUZA, ALEXANDRU C.** (1857-1947) om politic, academician; 160 ani de la naştere

12. **BOTTA, EMIL** (1912-1977) poet, prozator, actor; 105 ani de la naştere

13. **GOLDIŞ, VASILE** (1862-1934) academician, publicist, om politic; 155 ani de la naştere

17**. RACOVIŢĂ, EMIL** (1868-1947) explorator, speolog, biolog, academician; 70 ani de la moarte

17. **RODIN, AUGUSTE** (1840-1917) sculptor, grafician şi pictor francez; 100 ani de la moarte

19. **PALADE, GEORGE EMIL** (1912-2008) biolog şi medic, laureat Nobel; 105 ani de la naştere

21. **(†) INTRAREA ÎN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI**

24. **BRĂTIANU, IONEL I. C.** (1864-1927) om politic, academician; 90 ani de la moarte

24. **SWIFT, JONATHAN** (1667-1745) scriitor irlandez; 350 ani de la naştere

25. **COANDĂ, HENRI** (1886-1972) inginer, pionier al aviaţiei, inventator, academician; 45 ani de la moarte

27. **EFTIMIU, VICTOR** (1889-1972) scriitor, academician; 45 ani de la moarte

27**. ISPIRESCU, PETRE** (1830-1887) prozator, folclorist; 130 ani de la moarte

29. **BĂLCESCU, NICOLAE** (1819-1852) istoric, scriitor, revoluţionar, academician; 165 ani de la moarte

30. **(†) SF. APOSTOL ANDREI, Ocrotitorul României** (zi nelucrătoare)

Red.

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

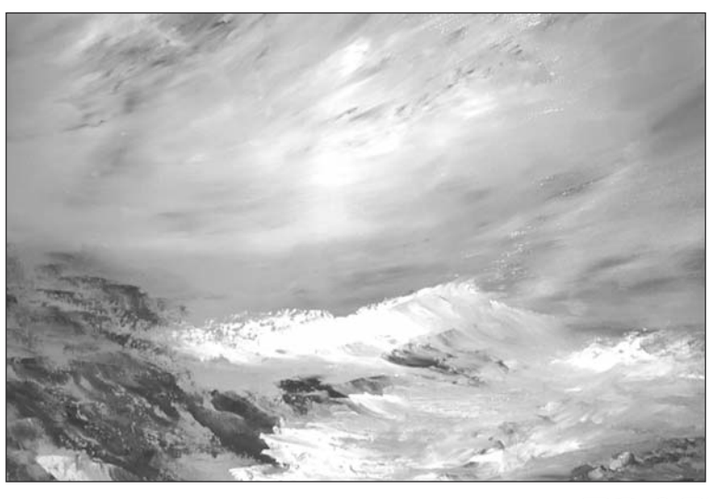

„Artistul spaniol are capacitatea de a descoperi în spatele orizonturilor aparent neutre dar totdeauna mişcătoare şi pline de o anumită poezie, pricini pentru nuanţe, rafinamente cromatice în aşa manieră încât lucrarea se transformă într-un univers fabulos al culorii.” (Doina Păuleanu, critic de artă, director al Muzeului de Artă din Constanţa)

Simpozionul Naţional de pictură „Victor Brauner”

Organizat de Uniunea Artiştilor Plastici – Filiala Neamţ şi Complexul Muzeal Judeţean Neamţ vernisajul expoziţiei prilejuite de Simpozionul Naţional de pictură „Victor Brauner”, Ediţia a VI-a, Alexandru cel Bun 2017, a avut loc la Galeria „Lascăr Vorel”, luni 2 octombrie 2017.

(Continuare în pag. 10)

Festivalul Haiducilor, Grinţieş 2017

La poalele muntelui Grinţieşului, în satul Grinţieşu Mare, într-un loc cu nume de legendă – „Poiana lui Vasile cel Mare” a avut loc în zilele de 8-9 septembrie „Festivalul Haiducilor”, o primă ediţie a unei manifestări inedite. A fost punctul culminant al unui proiect iniţiat de **Asociaţia Pro Grinţieş**, sprijinit de Consiliul Judeţean având ca parteneri organizatori Primăria şi Consiliul Local Grinţieş şi Centrul de Cultură şi Arte „Carmen Saeculare. De asemenea, importantă a fost şi prezenţa echipei de filmare a TVR condusă de Cristian Tabără şi Daniel Georgescu, care au revenit după un an pe meleaguri grinţieşene pentru acelaşi subiect: haiducii de la Grinţieş.

Tradiţia teatrului haiducesc la Grinţieş este veche, s-au păstrat fotografii încă din perioada interbelică şi cunoscând un apogeu al popularităţii în anii ’80, mai ales prin „Banda lui Bujor” din satul Bradu. Tot atunci erau în comuna Grinţieş mai multe bande organizate de elevii şcolii. În anii ’90, teatrul a fost uitat... Dar, în 2009, gospodarii s-au adunat din nou, chiar dacă unii ajunseră la vârste venerabile. Şi a venit şi *1 TV* ca să prezinte vechea tradiţie şi a fost un succes. În anii următori „banda” a participat la festivalurile de iarnă şi a fost vizitată de *Est TV* şi *1 TV,* iar în 2013, la lansarea cărţii „Haiduci şi tâlhari” s-a prezentat în faţa TVR 3. În 2016, teatrul haiducesc s-a aflat în atenţia TVR 1 şi astfel s-a născut o superbă emisiune „Exclusiv în România” cu Cristian Tabără. De aici până la festival a mai fost doar un pas...

Cu meşteri populari s-a făcut o scenă impozantă din lemn cu specific local, din buşteni rotunzi, acoperită cu draniţă, cu alura unei case munteneşti.

S-au prezentat pe scena ridicată în mijlocul poienii, dar şi pe tăpşanul din faţa ei, mai întâi formaţiile reprezentative ale Grinţieşului: Corul bărbătesc „Ceata lui Vasile cel Mare”, cu un repertoriu alcătuit din cântece haiduceşti, doine şi balade, nelipsind, bineînţeles, „Cântecul lui Vasile cel Mare” .

Au urmat apoi elevii şcolii Grinţieş, prin corul de copii „Muguraşi de brad” condus de Loredana Zaharia şi Ansamblul de dansuri populare „Grinţieş, munte rotat”, cu mare succes la public.

Concursul de muzică folk pentru tinere talente a adus la rampă elevi de la Borca, Broşteni – Suceava, Tulgheş – Harghita, Grinţieş, Ceahlău, Bicazul Ardelean, Taşca, primul loc fiind adjudecat de Anastasia Cotârgăşanu.

La concursul de muzică populară pentru copii cea mai bună a fost *Raluca Antoche* din Broşteni, urmată de *Antonia Răşchitor* din Grinţieş şi *Ana Maria Luca* din Ceahlău, ambele cu locul al II-lea.

Ansamblul „Plaiuri tulgheşene” din Tulgheş, judeţul Harghita, a impresionat prin doinele şi baladele culese de rapsodul popular Lăcrămioara Pop, dar şi prin taraful ce-i însoţea pe tinerii artişti, cu instrumente cu vechime considerabilă.

Invitată în recital, Asociaţia Culturală „Muntenii Neamţului” Broşteni (judeţul Suceava) condusă de Paula Bondar a oferit muzică şi dansuri populare şi un fragment dintr-o nuntă tradiţională.

Recitalul serii a fost cel al soţilor Ilea, Traian şi Valeria, cu melodii foarte potrivite locului şi specificului festivalului, care au coborât în mijlocul mulţimi. N-au lipsit nici focurile de artificii care au luminat cerul sub muntele Grinţieşului.

A doua zi de festival a cuprins Ansamblul „Florile Ceahlăului”, comuna Ceahlău, muzică şi dans popular, având în prim plan pe solista Ana Maria Luca.

N-au lipsit nici recitalurile micilor soliste de la Grinţieş, Anastasia Cotârgăşanu şi Antonia Răşchitor.

Punctul principal de atracţie a zilei a fost reprezentat de Concursuri haiduceşti şi ciobăneşti: *Călărie, Tragerea buşteanului cu calul, Aruncarea baltagului, Tăiatul buşteanului cu beschia sau securea, Cel mai frumos animal de la munte.*

Ansamblul „Floricică de la Munte” al Centrului de Cultură şi Arte „Carmen Saeculare” a oferit un spectacol superb, începând pe scenă, apoi continuând pe iarbă, într-o suită de dansuri populare precum şi dansuri ţigăneşti, în jurul focului înalt, sub privirile admirative ale asistenţei.

Proiectul a fost iniţiat de Asociaţia Pro Grinţieş şi a a avut drept artizani pe Daniel Dieaconu, Loredana Zaharia, Cristina Vatamanu, Cristian Vatamanu, Luţu Gabor, Viluţ Tanasă, Mihai Panţiru, Ilie Alexandru şi mulţi alţii. Cu toţii speră la o nouă ediţie, cu o mai mare implicare a autorităţilor judeţene şi locale.

Prof. Daniel DIEACONU

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 9)

Au expus, de la Ştefan DIACONU – cel mai tânăr participant, la Gheorghe VADANA – decanul de vârstă al pictorilor nemţeni, colegii lor: Dumitru BEZEM, Dumitru BOSTAN Jr., Ovidiu BUZEC, Mircea CIACÂRU, Mihai GAVRIL, Neculai MOROŞAN, Ştefan POTOP, Valeriu ŞUŞNEA.

În prezenţa unui public avizat, profesorul Ştefan Potop, preşedintele Filialei Neamţ a U.A.P., organizatorul simpozionului şi al expoziţiei, a adus mulţumiri gazdelor, pentru ospitalitate, Consiliului Judeţean Neamţ pentru finanţare, a vorbit despre tradiţia taberelor de pictură în Neamţ, a prezentat personalitatea artiştilor expozanţi şi activitatea din tabără: „combatanţii aici de faţă, au lucrat, au schimbat impresii, au avut seri de vizionat filme documentare şi seri de simpozion”. Vicepreşedinte C.J., Laurenţiu Dulamă, a subliniat necesitatea evenimentelor culturale în spaţiul nemţean şi deschiderea Conducerii C.J în concretizarea unor astfel de parteneriate; iar „decanul” Gheorghe Vadana – a caracterizat tabără ca fiind una de profesionişti, de cunoaştere şi recunoaştere a valorilor. Au existat însă şi intervenţii care au reclamat lipsa unui catalog al vernisajului sau necesitatea unui spaţiu expoziţional mai mare. Punctul pe i l-a pus însă pictorul Dumitru Bezem: „Atâta timp cât duhul locului şi-a regăsit locul pe simeze, înseamnă că artiştii şi-au făcut treaba bine”.

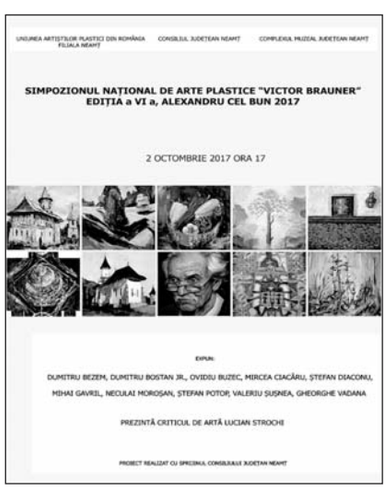

Suntem în IMPAS, Domnule Ministru!

De când este şcoala şcoală, dar şi ÎN FORMULA ACTUALĂ, am promovat, am premiat, am elogiat, am avansat, am lăudat copii sau adulţi, după examene în care am urmărit CÂT ŞTIE şi, uneori, CE POATE candidatul/elevul, dar niciodată nu ne-a interesat sau nu am reuşit să aflăm DE CE ştie, PE CE CĂI ştie, CÂT TIMP i-a fost necesar să înţeleagă şi să ştie, CÂT şi CUM înţelege o situaţie nouă, DE CE POATE ce poate, CE anume nu poate şi DE CE nu poate, în cât timp învaţă SĂ ŞTIE şi, dacă nu poate învăţa şi face, de ce nu poate învăţa şi face ş.c.l.

Şcoala democratică, cea care pune în fiecare ghiozdan de copil uniforma de membru al academiei, este o cucerire formidabilă, cu observaţia că acea uniformă supremă este iluzorie, fiindcă din cauza pădurii nu vedem aproape niciodată copacii! După lege şi regulamente, fiecare copil are drumul deschis către nivelul de geniu şi asta ne îmbată de fericire. În sfârşit!!! Şi pe urmă ne mirăm că obţinem finalmente o majoritate mediocră, necreativă şi înceată. Exact pe dos! Păi de ce, lume didactică???

Citiţi mai sus primul paragraf. Uite deaceea! Fiindcă în şcoală, formatorul (dacă este formator, dar deocamdată nu este) are în faţă totdeauna un grup eterogen de copii/adolescenţi ce trebuie trecut printr-o programă (Iertare! Am voit să scriu curriculă, că e mai cool!) obligatorie.

Dacă Ionică, să zicem, din grup, pricepe IMEDIAT ce i se spune de la catedră, din manual ori din tabletă, şi dacă alt copil, Costică, nu pricepe nimic sau aproape nimic, ne aflăm în cumplit impas. Ce să fie, ce să fie? O fi Ionică genial şi Costică imbecil? Asta să fie? Cum să afli adevărul, pentru a introduce soluţii salutare, când trebuie să te ocupi simultan de mintea a zeci de copii, asta în cazul fericit că-ţi pui asemenea întrebări?

Exemplum docet!

1.Examen de admitere la Liceul „Carol I" din Bicaz, acum mai bine de jumătate de veac. Candidatul, copil de ţărani dintr-o fundătură de munte, ia nota 2 (doi) în teza de română.

La examinarea orală în faţa a doi profesori, al doilea fiind eu, nemaipomenitul Victor Savin de la „Rareş", din Piatra-Neamţ, fostul meu dascăl, vede nota din teză şi porneşte o conversaţie cu candidatul, din care eu bag de seamă că se profilează acelaşi doi, ca la teză. Concluzia profesorului Savin mă loveşte în piscul logicii mele de fost premiant: „Eu îi pun zece, fiindcă nota din teză nu o pot modifica!" În dauna stupefacţiei mele, de stagiar, primesc o replică la care m-am gândit apoi în toată cariera mea de dascăl: „Nu te-ai uitat în ochii lui. Este foarte inteligent şi extrem de sensibil. Va ajunge departe!" … Şi fostul semi analfabet a ajuns profesor universitar şi chimist celebru în lumea lui ştiinţifică. Doar că venea de la o şcoală unde nu-l învăţaseră nimic şi devenise premiant la Bicaz.

Ce se întâmpla dacă Victor Savin nu îi punea acel zece salutar? Las deoparte delictul nostru, pentru care azi, cu procurorul la uşa şcolii, am face ani grei de puşcărie, nu-i aşa?

Păi acum, doar cu examinarea scrisă, sub vegherea procurorului şi a poliţaiului, ce şanse ar avea acel copil superinteligent??? Ar fi o crimă sau o simplă întâmplare statistică???

2.La „Rareş" se adună o promoţie, după zece ani de la absolvire. Au, cu toţii, 28 sau 29 de ani. Unul dintre ei este doctor în ştiinţe, conferenţiar universitar, om de ştiinţă recunoscut şi peste hotare.

Sunt de puţin timp director al acestui liceu, nu cunosc promoţia şi cer de le secretariat catalogul, să mă conving că am în faţă un premiant de excepţie. Şi ce văd mă pune în mare încurcătură. El primise, în ultimul an de liceu, media 5,95 (cinci şi nouăzeci şi cinci de sutimi?!). M-am întrebat cum s-a întâmplat una ca asta şi din ce cauză. Chiar aşa: din ce cauză???

Dialogul cu tânărul savant nu m-a lămurit prea mult. Nici el nu se întrebase vreodată ce e cu notele din catalog şi a crezut, în anii de liceu, că este un copil mediocru. Ajuns student, din fericire, a simţit că pasiunea lui pentru fizică are un debuşeu bun de încercat. Uite-aşa!

Dar dacă nu reuşea la examenul de admitere în politehnică?

3.Iulian nu era în stare, cât a fost licean, să scrie mai mult de o pagină de caiet într-o oră. Era de o exigenţă cu sine vecină cu frica şi asta îl bloca în faţa hârtiei.

Încălcând grosolan legea, care nici atunci nu era excesiv de permisivă, i-am dat acasă subiectul primei teze din clasa a noua, cerându-i să mi-o aducă după ce o redactează în întregime.

INTUIAM CĂ NU VA COPIA! A fost o revelaţie! Băiatul acela timid ştia multe şi gândea profund! În toţi anii de liceu şi de facultate, a fost premiat pentru lucrările sale cu caracter ştiinţific şi a devenit cadru didactic universitar.

4. Mircea A. Diaconu, acum profesor universitar doctor, rector al unei universităţi din România, fost elev la „Hogaş", În Piatra-Neamţ, îşi aminteşte într-un interviu că, într-o teză trimestrială, nu a scris nimic din ceea ce era prevăzut în manualul de literatură ori din ce se discutase în clasă, ci doar ce gândea el, total diferit de ce se înşira în manual. Asta, după o bogată lectură condusă de profesorul său. A primit notă mare şi o bună apreciere, inserată de dascăl pe marginea tezei.

La o evaluare cu barem, cum se practică acum, ar fi primit zero puncte! Îl mai vedeam universitar???

Dar să revenim.

O primă concluzie a muncii mele de tainică cercetare, de-a lungul a peste patru decenii, a fost gravă: şcoala, aşa cum este organizată acum, lasă totul sau aproape totul în seama copilului şi a hazardului.

Dacă se întâlnesc ochii elevului DOTAT cu cei ai dascălului CU VOCAŢIE ŞI PREGĂTIRE EXCELENTĂ PSIHO-PEDAGOGICĂ? Gata! Se aprinde scânteia.

Are mijloace profesorul să afle ACUM răspunsuri la întrebările de mai sus, în relaţia sa apropiată cu elevul care pare sau chiar este mediocru? Nu are.

Dascălul are doar doi ochi, şi de obicei nu este expert în psihologia copilului, iar în faţa lui sunt simultan zeci de perechi de ochi, unii curioşi, alţii adormiţi, alţii impertinenţi, alţii îndrăgostiţi fără de nădejde, alţii …

Colac peste pupăză! Nu ai mijloace, nu ai oameni bine pregătiţi şi gafezi cu dezinvoltură! Când am descoperit că panaceul universal al evaluării şcolare a devenit în România lucrarea scrisă, am simţit că trebuie să chem în faţa divinităţii, că altă cale nu am, conducerea supremă a şcolii româneşti, fiindcă ceva mai distructiv pentru copii şi adolescenţi nu se poate inventa.

M-am adresat în zadar, în ultima vreme, câtorva miniştri, universitari pe matematică sau chimie. Doar o doamnă politicoasă mi-a trimis un „mersi", de care nu aveam nevoie.

Am presupus că dumnealor, ca universitari, sunt tobă de carte în specialitate, dar pregătirea psiho-pedagogică în universităţile noastre este egală cu zero barat, predată anost şi plicticos de către universitari obosiţi.

Aşa că, profitând de viaţa mea de acum, într-o ţară cu foarte mari probleme în învăţământ, Franţa, mi-am zis că trebuie să caut o cale de salvare, de care, fireşte, nu va ţine seama Ministerul Educaţiei, ca şi acum vreo cinci decenii, când creasem, pentru prima oară în România, la „Rareş", în Piatra Neamţ, liceul fără „clasicele" săli de clasă, existente şi azi, cele cu bănci, tablă, cretă şi cu profesorul care „ascultă" sau „verifică" pune note, turuie, „fixează" dacă mai are timp şi cu elevi despre care nu se ştie mai nimic, şcoală cu cabinete specializate pe obiecte şi cu laboratoare ale profesorilor. Incomodam şi am fost „eliberat" de şefii mei ceauşişti. Era de aşteptat.

Acum, pot fi ignorat, pot fi combătut, pot fi ... dar, la anii mei, nu pot fi „eliberat" din pensie!

Prin urmare, să ne întoarcem de unde am purces. Afirmam indirect, la începutul acestui excurs, că şcoala naţională este vinovată de pierderea a milioane de posibile cariere bune sau excepţionale.

În modelul clasic sau contemporan al şcolii naţionale, NU PUTEM INDIVIDUALIZA în fapt PROCESUL EVOLUTIV AL COPILULUI ŞI AL ADOLESCENTULUI, pornind de la cunoaşterea profundă a potenţelor fiecăruia, suma abilităţilor individuale, timpii de reacţie, capacitatea la efort susţinut, dar mai ales inventivitatea, chiar şi vocaţia. Nu e timp, nu ni se cere asta şi nu ştim s-o facem!!!

Suntem în IMPAS, Domnule Ministru.

Mihai-Emilian MANCAŞ
Profesor pensionar, Nevers, Franţa

Medicina şi pacea

Al 61-lea Congres al Uniunii Mondiale a Medicilor-Scriitori

Nici că putea exista o temă mai potrivită decât cea din titlul însemnărilor de faţă, pentru cel de al 61-lea Congres al Uniunii Mondiale a Medicilor-Scriitori, derulat în perioada 13-17 septembrie la Plovdiv, în Bulgaria. Şi asta pentru că străbatem o perioadă deosebit de învolburată, învrăjbită şi agitată, dominată de nesiguranţă şi multă suferinţă, în care necesităţile existenţei zilnice sunt tot mai greu de acoperit pentru toţi, în timp ce discrepanţa dintre bogaţi şi săraci a creat o falie, o prăpastie greu de acoperit, iar ameninţarea unui război nimicitor este tot mai perceptibilă.

Participanţii la congres, aparţinând celor opt societăţi naţionale ale UMEM (Bulgaria, Elveţia, Franţa, Germania, Italia, Polonia, Portugalia şi România), şi-au prezentat fragmente din propriile producţii literare, fie în limba naţională, fie în franceză sau engleză şi şi-au demonstrat nu numai solidaritatea profesională, ci şi calitatea de mesageri ai cuvântului, dorinţa de a asigura tuturor semenilor noştri o viaţă cât mai uşoară şi mai frumoasă, ca şi necesitatea de a ne apropia şi a ne înţelege, de a milita pentru o soartă mai bună pentru toţi.

Materialele prezentate au pus în evidenţă talentul şi măiestria literară a autorilor, concretizate într-o largă paletă de genuri şi specii literare, respectiv poezie, poeme, proză scurtă, pagini de roman, publicistică, diaporame, postere şi film, ilustrând implicarea medicului în actul de cultură şi progres social, dar şi ca element de defulare de neajunsurile cotidiene.

Într-o organizare de zile mari, datorată profesorului Zlatimir Kolarov, distins reprezentant al Universităţii de Medicină din Plovdiv, cât şi al echipei sale, congresul a consemnat o splendidă pagină de comunicare interumană, dar şi de cunoaştere şi apreciere a peisajului, istoriei şi culturii ţării vecine, de la sud de Dunăre.

Cele câteva obiective vizitate ne-au creat impresii cu totul şi cu totul deosebite, pe care încercăm să le împărtăşim şi cititorilor.

Agapa de bun venit, la care s-au rostit mesaje de prietenie, a prilejuit şi un spectacol de dansuri şi muzică populară; a doua zi am fost invitaţi „la o cafea cu rectorii" Universităţii de Medicină din Plovdiv, instituţie de tradiţie, întemeiată în anul 1945, care a pregătit mai bine de 30.000 de medici din 43 de ţări din toată lumea. Vizita ansamblului universitar ne-a oferit prilejul de a aprecia stilul modern al învăţământului, dotările complexe, amfiteatrele, laboratoarele, confortul asigurat studenţilor.

Am vizitat apoi vechiul oraş Plovdiv, aşezat pe o colină, cu străduţe în pantă şi case vechi, bine întreţinut, în respectul pentru înaintaşi, şi care păstrează aerul patriarhal şi evocă trecutul. Am luat parte la un grandios şi reuşit spectacol cu cele mai vestite opere ale lui Verdi, derulat în vechile Arene Romane ale oraşului, spectacol omagial, dedicat lui Borislav Ivanov, unul dintre marii dirijori şi muzicieni ai Bulgariei, susţinut de o echipă de artişti şi voci de primă mărime.

Am vizitat ruinele fostei cetăţi tracice Perperikon, din munţii Rodopi, situată pe o înălţime apreciabilă, cu un urcuş dificil dar care răsplăteşte efortul prin evocarea unui trecut şi a unei istorii foarte asemănătoare nouă, ca supuşi ai Imperiilor Otoman şi Roman. În fine, am fost oaspeţii complexului mănăstiresc Bachovo, al doilea ca valoare, după vestita mănăstire de la Ryla, posesoare a unei icoane a Sfintei Fecioare, făcătoare de minuni. Complexul, cu vechime deosebită, este întreţinut cu sfinţenie şi este vizitat de numeroşi oaspeţi din ţară şi din afara ei.

Plovdivul, aşezat pe malurile râului Mariţa, al doilea oraş ca mărime şi importanţă după Sofia, atestat documentar din secolul VI înainte de Hristos, şi-a scris istoria cu sacrificii şi suferinţe, ca supus al celor două imperii amintite şi nu mai puţin regimului comunist, cu largi implicaţii în viaţa oamenilor şi a societăţii. Am putut constata că, în cele din urmă, oraşul şi-a găsit identitatea, şi-a luat soarta în propriile mâini, şi-a creat propriul drum de aşezare modernă, extrem de animată, cu viaţă culturală şi economică remarcabile, în plin progres. Am încercat senzaţia că sunt mai înţelepţi decât noi şi că încearcă şi reuşesc să-şi asigure o viaţă mai uşoară, mai demnă şi mai puţin zguduită de seismele distructive de la noi.

Societatea Medicilor Scriitori şi Publicişti din România a fost reprezentată de Dr. Popescu Cezar Mihai şi de semnatarul acestor rânduri. Ne-am bucurat de prietenie şi de înţelegere, ba chiar şi de aprecierea colegială a celorlalţi, domnul dr. Popescu fiind cooptat ca membru al noului Comitet de Conducere, al cărui preşedinte a devenit doctorul Roland Noel, din Franţa, iar secretar doctorul Simone Randirali, din Italia.

S-a stabilit ca următorul congres, al 62-lea, să se deruleze în Germania şi cochetăm cu ideea organizării congresului cu numărul 63, undeva în zona Neamţ, la poalele muntelui Ceahlău.

În final, trebuie să ne exprimăm satisfacţia şi bucuria participării la acest ultim congres, pe care îl socotim o reuşită deplină şi memorabilă, stimulativă şi de importanţă particulară pentru viaţa noastră.

Virgil RĂZEŞU

„APOSTOLUL", la alt popas *tiparnic*

Acestui „Hronic dăscălesc" – „Apostolul" – la zăbovirea sa într-o răscruce nouă, acea de două sute apariţii care, în miezul lor, înseamnă şi două secole de străduinţe, din partea celor ce-l trudesc, precum şi două piscuri milenare de înţelepciune, spre a *îndrumeţi* pe Dascălii fiinţei noastre, pe acei ce, an de an, se-ntorc la „începuturi", spre a lua de-acolo cohorta de candoare şi îi aduc la „azi", pentru a-i pregăti să lupte într-un „mâine", mai complex – aleasă preţuire şi-un apostolat carpatic.

Gheorghe A. M. CIOBANU,
odinioară dascăl, şi-o viaţă, mioritic

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

Rememorări nemţene

■ 1/octombrie 1996 – d. **Mihai Zămoştean**, la Piatra-Neamţ (n. 1931, Budachi, Basarabia), profesor, arheolog, publicist. Şcoala primară în sat, Liceul „Unirea" din Focşani, Facultatea de Istorie a Universităţii din Iaşi. A lucrat la Muzeul de Istorie, la: Şcoala din Văleni, liceele „Calistrat Hogaş" (şi director) şi „Petru Rareş", Piatra-Neamţ. inspector la Inspectoratul Şcolar Neamţ, preşedinte al Filialei Neamţ a Societăţii de Ştiinţe Istorice. A efectuat cercetări de teren şi săpături arheologice, a publicat lucrări în publicaţii de specialitate (V. „Materiale şi cercetări arheologice", revista Institutului de Arheologie al Academiei.

■ 1/1927 – n. **Nestor Vornicescu**, la Lozova, Lăpuşna, Basarabia (d. 17. 05. 2000, Craiova), ecumenist, istoric, doctor (1983). După şapte clase, a intrat novice la Schitul Nechit, Neamţ (1943); la Mănăstirea Neamţ, a urmat Seminarul de Muzică Bisericească şi Seminarul Monahal Superior (1946-1951); a absolvit Institutul Teologic, Bucureşti (1955). Preot la Catedrala Episcopală din Iaşi şi bibliotecar al Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, stareţ la: Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou", Suceava, la Mănăstirea Neamţ (1966-1970); cursuri postuniversitare la Bossey şi Geneva (1969-1970), mitropolit al Olteniei (1978). Membru de onoare al Academiei Române (1992). A scris numeroase cărţi, articole şi studii pe teme patristice, istorice şi ecumenice, publicate în ţară şi străinătate, prezentate la întruniri internaţionale. Distins cu ordine ale Patriarhiilor Ortodoxe.

■ 2/1892 – n. **Ilie Creţulescu,** la Piatra-Neamţ (d. 30. 11. 1971), militar de carieră, politician. Studii: Şcoala Primară de Băieţi Nr. 1, din urbea natală, Liceul „Petru Rareş", de unde se va transfera la Ploieşti (24. 09. 1905), Şcoala Militară de Infanterie, Bucureşti. Participă la diverse campanii în Primul Război Mondial. În 1921, trimis la Şcoala Superioară de Război, după care va lucra în Marele Stat Major, apoi ca ataşat militar la ambasadele din Belgrad şi Paris. În 1939, prefect al Judeţului Neamţ. Ajunge la gradul de general de brigadă şi, după 1944, preia comanda Diviziei 13

Semnele lui Enescu la Piatra-Neamţ

Cine a frecventat cursurile Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ în anii „obsedantului deceniu”, a făcut Istoria fără voia lui, cu celebrul profesor Aurel Rotundu, sau mai tânărul său coleg, Dumitru Bostan. Ambii dascăli de prestigiu, de mare calibru. Din întâmplare, am picat pe mâinile primului dascăl, un om al catedrei care făcea din lecţie un adevărat act de cultură. Culmea, folosind doar creta, tabla şi harta. Pe atunci, nu se ştia de învăţământul programat, nu se auzise nimic despre formatori. La orele d-lui Rotundu, noi, liceeni, eram numai ochi şi urechi, nu vorbeam la telefon şi învăţam lecţia din clasă. La istorie nu existau corigenţi, iar repetenţii lipseau cu desăvârşire. Deşi au trecut peste şase decenii de la terminarea liceului şi astăzi îmi amintesc fragmente din lecţiile ilustrului profesor. De pildă, despre legionari vorbea cu aproximaţie cam aşa: „...au fost nişte puşlamale cu cămăşi verzi, care mergeau pe Strada Mare, din paşnicul nostru târg şi spărgeau geamurile la evrei. Într-o vară a venit de la Iaşi un mahăr de al lor, prof. A. C. Cuza, s-au îmbătat Peste Vale, loc de odihnă pentru orăşeni şi au făcut scandal ca birjarii.”

Pentru vederile lui libertine, dl profesor a avut necazuri, a ajuns la mititica. Noi însă, învăţăceii dumnealui, îl respectam şi îl iubeam. Subsemnatul, de exemplu, din admiraţie pentru maestru, după terminarea liceului m-am dus la Istorie, la cea mai veche Universitate din România, „Al. I. Cuza” din Iaşi. Am învăţat istorie cinci ani, cum se făcea în ’57-’62. Tot timpul am sperat să ajung ca fostul meu dascăl. N-am ajuns, pentru că domnul prof Rotundu nu putea fi depăşit. Punct! De ce? E greu de explicat.

Dar a avut şi domnul profesor o decepţie. Avea un fecior înalt şi frumos ca bradul munţilor noştri. Amicii, mai ales fetele îi spuneau cu dragoste Ţuţu. Domnul Rotundu voia să-l facă tot profesor de istorie. Motivul? Un profesor bun, nu poate muri de foame. Numai că Ţuţu, pe numele lui întreg Emil Rotundu, l-a văzut şi audiat pe George Enescu când a fost la Piatra-Neamţ şi a concertat cu draga lui vioară. L-a admirat în sala de festivităţi a Liceului „Petru Rareş” din urbea de sub Cozla. Că aşa era obiceiul pe atunci, oamenii înstăriţi din târg invitau marile personalităţi în mijlocul poporenilor. Aşa a făcut şi afaceristul Lalu în casele căruia au fost invitaţi: George Enescu, Nicolae Iorga, Constantin Stere, C. I. Parhon, Alexandru Averescu, I. C. Duca, I. C. Brătianu. Că politicienii de astăzi nu iubesc cultura şi o privesc cu spatele, asta deja e altă poveste, tristă. De ce l-am pomenit pe nemuritorul Enescu? S-a încheiat de curând în capitală *Festivalul George Enescu* răsplătit cu îndelungi aplauze de melomani. Un adevărat triumf.

Vrăjit de muzica lui Enescu, Ţuţu cel neascultător, şi-a dedicat viaţa Conservatorului de Muzică şi Artă Dramatică din Bucureşti. L-a terminat şi a ajuns tenor, atenţie, un tenor foarte talentat. A cântat la Opera de Stat din Timişoara, în *Rigoletto, Bărbierul din Sevillia, Lucia, Bal Mascat*. Vara venea acasă, la Piatra, şi organiza concerte mai „uşoare” cu colegii de studenţie: sopranele de coloratură Elena Botez, Lucia Roic şi artistul Benedict Dabija de la teatru. Făceau mici reprezentări la Bicaz, Broşteni, Buhuşi şi în alte localităţi. Ceata marilor artişti era condusă de profesorul Dumitru Almaş şi studentul de la medicină, Mircea Butnaru. Banii strânşi erau pentru studenţii săraci.

Şi a venit pensionarea falnicului şi frumosului tenor Emil Rotundu. În noua conjunctură, tenorul ajunge profesor, aşa cum l-a rugat tata cândva. Dar nu profesor de istorie, ci profesor descoperitor de voci, de glasuri deosebite. A lucrat în domeniu până când s-a dus la Domnul. Moartea l-a surprins vorbind la telefon cu nişte foşti elevi care tocmai reuşiseră la Conservator. Frumosul tenor, Emil Rotundu, a închis ochii fericit, elevii lui au fost „fruncea”. De excepţie. Ca şi el.

Dumitru RUSU

Kazuo Ishiguro, laureat al premiului Nobel

Academia regală suedeză a anunţat că scriitorul britanic de origine japoneză Kazuo Ishiguro este laureatul Nobelului pentru literatură, în 2017. Conform formulării lui Alfred Nobel, premiul acordat anual de către Academia suedeză trebuie să ajungă la un autor care a produs *cea mai remarcabilă lucrare într-o tendinţă idealistă*. Iar în momentul anunţului făcut, ca de obicei, în sala Bursei din Stockholm, se argumentează: *Kazuo Ishiguro a scos în evidenţă, în romane cu o mare forţă emoţională, prăpastia care există sub iluzia pe care o avem despre relaţia noastră cu lumea.*

Laureatul, un om foarte discret, s-a declarat *extrem de flatat* de acest premiu. *Ca scriitor, sunt mai interesat de ce-şi spun oamenii că s-a întâmplat, decât de ce s-a întâmplat de fapt. Este o onoare magnifică, în primul rând pentru că asta înseamnă că merg pe urmele celor mai mari scriitori din toate timpurile. Este o recunoaştere fantastică*, a mai spus Ishiguro la microfonul BBC.

Kazuo Ishiguro s-a născut pe 8 noiembrie 1954 în Nagasaki, Japonia, însă familia sa a emigrat în Marea Britanie pe când autorul avea cinci ani. La sfârşitul anului 1970, Ishiguro devenea absolvent al Universităţii din Kent, după care a urmat cursurile de scriere creativă la University of East, Anglia.

O serie de romane ale lui Kazuo Ishiguro au fost publicate şi în România, în special la Editura Polirom. *Pe când eram orfan, Să nu mă părăseşti, Rămăşiţele zilei* sau *Un artist al lumii trecătoare* sunt doar câteva din titlurile traduse în română.

Rămăşiţele zilei, cel mai cunoscut roman al său, scris în 1989, a fost calificat de Academia suedeză drept o *capodoperă*. În 1993 romanul a fost ecranizat cu succes de James Ivory, în rolurile principale jucând Anthony Hopkins şi Emma Thomson.

Cu acest premiu pe 2017, se confirmă zdrobitoarea dominaţie anglofonă în palmaresul acestor premii pentru literatură: 29 de laureaţi contra a doar 14 francofoni. De asemenea se confirmă dominaţia bărbaţilor „în zonă”, pe lista celor 125 de laureaţi figurând doar 14 femei. Nici tinereţea nu este o caracteristică a laureaţilor pentru literatură: media de vârstă a premiaţilor este de 65 de ani. (***Red.***)

Rememorări nemţene

Vânători de Munte, cu care contribuie la eliberarea Transilvaniei, Ungariei, Cehoslovaciei şi Austriei. Decorat de: români, sovietici, iugoslavi şi cehi. Face parte din guvernul C. Rădulescu (subsecretar de stat). Trecut în rezervă în 1948.

■ 4/1922 – n. **Simion Purice**, la Piatra-Neamţ (d. 20. 08. 1996, Piatra-Neamţ), medic, profesor universitar, doctor (1949), absolvent al Liceului Petru Rareş” din oraşul natal, al Facultăţii de Medicină, Bucureşti. Director al Institutului Naţional de Medicină Internă (1980). Participant la întruniri ştiinţifice şi colaborator la publicaţii de specialitate din străinătate. Membru al Academiei de Ştiinţe Medicale din România, membru al Academiei Germane de Medicină, Lucrări: „Clinica medicală”, 2 vol.; în colaborare: „Tratat de medicină internă”; „Medicină internă”; „Tratat de alergologie” ş. a.

■ 5/1953 – n. **Theodore Ciurdea** (**Coresi**, după numele familie al mamei), în comuna Dochia, Neamţ. Cântăreţ de operă de renume mondial. Studii: Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu”, Facultatea de Instrumente şi Canto – secţia Canto (1983). Facultatea de Teologie – secţia Pastorală, din cadrul Universităţii de Vest, Timişoara (2003). Solist al Operei Române din Bucureşti (1983). Câştigă la Viena concursul *Belvedere – Internationaler Opernsängerwettbewerb şi* se stabileşte în capitala Austriei (1986). A fost partenerul unor staruri mondiale cum ar fi Renata Scotto, Ghena Dimitrova, Maria Chiara, Maria Guleaghina, Viorica Cortez, Nicolae Herlea ş. a. A avut onoarea de a cânta în prezenţa Sanctităţii Sale, Papa Ioan Paul al II-lea, la reşedinţa estivală a acestuia, Castel Gandolfo.

■ 10/1955 – n. **Dinu Huminiuc**, la Strunga, Iaşi. Absolvent al Institutului de Arte Plastice din Cluj (1979), după care s-a stabilit la Piatra-Neamţ. Expoziţii: Cluj, Bucureşti, Târgu-Mureş Piatra-Neamţ, Baia Mare, Bacău, Suceava, Iaşi, Satu Mare, Franţa, Ungaria. Colaborări: „Antiteze”, „Poesis”, „Panteon”; coperte, cataloage,

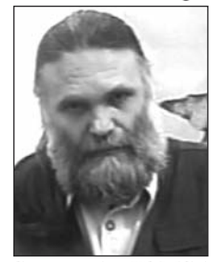

Constantin TOMŞA

(continuare în pag. 14)

S-a deschis stagiunea muzicală 2017-2018

Miercuri, 18 octombrie 2017, publicul meloman din Piatra-Neamţ a avut ocazia de a savura un excelent concert de cântece de lume din colecţia lui Anton Pann, susţinut de *Ansamblul vocal-instrumental „Floralia”* al *Universităţii de Arte „George Enescu”* din Iaşi.

Evenimentul a marcat şi deschiderea stagiunii artistice 2017-2018, organizată de *Academia de Muzică „Gheorghe Dima”* din Cluj Napoca*, Extensia Piatra-Neamţ,* în parteneriat cu *Consiliul Judeţean Neamţ* şi *Centrul pentru Cultură şi Arte „Carmen Saeculare”.*

Ansamblul *„Floralia”* a fost înfiinţat în anul 2007, iniţial ca un cor psaltic, sub îndrumarea preotului conf. dr. Florin Bucescu, cunoscut folclorist şi dascăl ieşean de muzică psaltică şi reputat bizantinolog. În prezent formaţia este îndrumată şi dirijată de Irina Zamfira Dănilă, care a venit cu ideea îndrăzneaţă şi originală de a deschide această stagiune în acordurile de muzică populară românească, dar şi orientală şi grecească, pusă pe versuri de Anton Pann. Repertoriul concertului s-a compus dintr-un buchet de cântece de lume din colecţia *Spitalul amorului sau Cântatul dorului* despre care compozitorul spunea în mod deosebit de sugestiv: „Socotesc că nu fără cuviinţă am intitulat această ediţie *Spitalul Amorului,* căci în coprinderea-i nu veţi vedea decât plângeri de inimi rănite, suspinuri de piepturi săgetate, tânguiri de dureri cumplite, oftări şi tot felul de văitări din pricina amorului: întocmai ca într-un spital în care se află mulţime de ostaşi loviţi în bătaie şi răniţi de tot felul de arme, care-şi arată rănile şi îşi spun durerile, cerând ajutorul doftorilor...” Şi să exemplificăm cele spuse cu titlurile câtorva piese interpretate cu mult patos, spirit tineresc şi aprindere de grupul „Floralia”: *„Leliţă Săftiţă”, „Bordeiaşul”, „Până când nu te iubeam”, „Ah, a mea iubită floare”, „Nu mă pedepsi stăpână”, „De-ai şti, sufleţelul meu”, „Uită-te cu milă, puică”* etc.

Să nu uităm când vorbim de Anton Pann (1796 – 1854) că a fost o personalitate deosebit de complexă a culturii româneşti, supranumit de Mihai Eminescu „finul Pepelei, cel isteţ ca un proverb”, renumit profesor şi interpret de muzică psaltică şi laică, scriitor şi publicist dar şi un nemaipomenit compozitor. În contextul *Centenarului Unirii*, căruia *Ansamblul vocal-instrumental „Floralia”* i-a dedicat concertul, trebuie să amintim şi faptul că Anton Pann a compus şi muzica imnului naţional „Deşteaptă-te române”.

Reacţia publicului la programul prezentat a fost deosebit de vie, aplauzele nu s-au lăsat aşteptate, publicul a ovaţionat în picioare iar Irina Zamfira Dănilă, în spiritul patriotismului cu care ne obişnuise deja (membrii grupului au fost îmbrăcaţi în costum naţional, cu tricolorul la brâu) a ales pentru unul din cele trei bis-uri marşul *„Drum bun”* compus pe versurile lui Vasile Alecsandri. Un început glorios pentru o stagiune pe care o aşteptăm plină de surprize plăcute, cu artişti de marcă ai muzicii mari româneşti (şi nu numai) care să ne aducă momente de deplină împlinire sufletească.

Gianina BURUIANĂ

Shopârla lunii octombrie

Frunză verde de mohor... Nicio Şcoală Fără Cor!

Într-o după amiază călduroasă de octombrie a lu’ 2017, după ce am venit acasă de la piaţă cu nişte gogoşari şi ghebe de pus la borcan, mă împinge drăcuşorul să arunc o privire peste site-ul ISJ Neamţ. Am un reflex deja format: în fiecare toamnă, cum mă apuc de murături, cum deschid site-ul ISJ. Şi.... Nu mică mi-a fost mirarea când, la secţiunea Comunicări, citesc ultima noutate adăugată: Adresa nr. 12.377 din data de 16.10.2017: „**Către toate unităţile de învăţământ preuniversitar**”, semnată şi avizată de mai marele din fruntea acestei instituţii, o adresă care m-a lăsat pur şi simplu stupefiat. Pentru o fracţiune de secundă m-am gândit la ce-o poate aştepta pe nepoţica mea preuniversitară, şcoler în clasa pregătitoare la o unitate de prestigiu din oraş (altfel, nici nu aş fi îndrăznit să scriu aici!!!) şi la cei care conduc destinele învăţământului românesc... (No Comment!).

M-am întrebat: cui îi este adresată, concret, adresa?! Căror instituţii „de învăţământ preuniversitar”?, mai exact, de unde? Din România? Din Europa? Din Zanzibar? Aducându-mi aminte de anii în care am mai profesat şi eu în sistem, mi-am răspuns: celor din judeţul nostru, doar pe site-ul inspectoratului nostru a fost postat, nu? Aşa ar fi normal, dar ce mai e normal în ţara asta? Întocmiţi dvs. o listă cu zece lucruri normale, şi noi o publicăm...

Până una alta, fără a fi cârcotaş, vă invit să citiţi mesajul adresei de pe http://www.isjneamt.ro/site/wp-content/uploads/2017/10/Nr.-12377-16.10.2017.pdf, mai ales textul de pe pagina a doua. Dacă vă este complicat să vă conectaţi la internet, vă pot reda esenţialul: până spre seara lui 5 noiembrie 2017 se pot face înscrieri la concursul „Nicio Şcoală Fără Cor**”** organizat de Primăria Municipiului Bucureşti, cu avizul MEN. *O competiţie dedicată cororilor neprofesioniste!* Super!

Nu deranjează pe nimeni că nu avem manuale pentru clasa a V-a, că nu sunt încă definitivate planurile cadrul şi programele şcolare pentru ciclul liceal, că improvizăm ceea ce se numeşte învăţământ dual, că sunt atâtea şcoli în ţară fără canalizare, fără apă curentă, cu WC-ul în fundul curţii, că sunt sute de copii care nu-şi permit să meargă la şcoală etc. Să mai spun că avem un ministru grav sancţionat de vânătorii de perle şi că, la nivel de inspectorate şcolare şi unităţi de învăţământ, în prea multe cazuri, bântuie o mulţime de neaveniţi specializaţi doar – că veni vorba de cor – în osanale de partid? Acum, dacă azi-mâine se schimbă generaţiile, nu-i păcat să nu-i învăţăm şi peăia mici să cânte, chiar la „neprofesionişti”? Că, în România, numai de repertoriu de cântat în strună nu ducem lipsă...

Deci, fraţilor, mai lăsaţi chestiunile astea cu proiectarea didactică, rapoartele de anul trecut, munca şi rezultatele la clasă şi puneţi mâna pe portative. O să găsiţi acolo nişte bobiţe mici care seamănă cu nişte cireşe cu cozi îmbârligate… Dumnealor vă pot ajuta în viaţă mai mult decât toate masteratele şi doctoratele.

Coristu’ APHON

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

(urmare din pag. 13)

grafică de carte (Trilogia „Omul de hârtie”, versuri, de Emil Nicolae). Pictură bisericească: în Neamţ. Premii: „Voroneţeana”; „Saloanele Moldovei”, Bienala „Lascăr Vorel” ş. a.

■ 18/1944 – n. **Gheorghe V. Ţigău,** la Rucăr, Argeş, profesor, publicist. A absolvit Facultatea de Filologie a Universităţii Bucureşti (1967), Cariera didactică la: Borca, Neamţ (şi director adjunct), inspector şcolar în Neamţ. Debut în „Ateneu” (1985); editorial: „Noţiuni fundamentale de teorie literară” (2000), urmată de un manual, o monografie a Liceului din Borca şi de două cărţi, în care a valorificat folclor din Judeţul Neamţ: „La pârâul dorului. Literatură populară de pe Valea Bistriţei şi din împrejurimi” şi „La fântână, la izvor”. Colaborări: la toate publicaţiile din Neamţ; „Tribuna învăţământului”; „Şcoala modernă” ş. a.

Rememorări nemţene

■ 18/1952, n. **Dănuţ Dumitru Ursache**, Piatra-Neamţ (d. 27. 03. 2010, Băile Felix, Oradea), profesor, publicist şi prozator. A absolvit Liceul „Petru Rareş” din localitatea natală (1971), Facultatea de Filozofie a Universităţii din Iaşi (1975), doctor (1993). Distins cu Diploma de onoare – locul I pe ţară – în competiţia „Eficienţă şi creativitate în învăţământ” (1994). Membru în colectivul de redacţie al publicaţiei „Apostolul”; colaborări: „Asachi”, şi „Ceahlăul” din Piatra-Neamţ; „Tribuna învăţământului”. Cărţi: „Introducere în filosofia lui Lucian Blaga”; romanele: „Paradisul papagalilor”, „Pentagrama sau Ironia sortii”, „Casă în Cer”, proză.

■ 20/1938 – n**. Cornel Nicoară**, la Câmpia Turzii, Cluj, actor, prozator. A absolvit I. A. T. C. „I. L. Caragiale” din Bucureşti (1965). Actor la T. T. (8. 07. 1965, până la pensionare), a deţinut funcţiile: director adjunct şi director, consilier-şef al Inspectoratului pentru Cultură Neamţ, conferenţiar universitar şi a interpretat peste 100 de

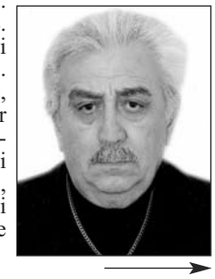

Doamnei profesoare Natalia Rusu, cu dragoste

Profesoara Natalia Rusu din Roman împlineşte în luna noiembrie, în a şaisprezecea zi, optzeci şi şase de ani. 2017, ca şi anul trecut, nu i-a fost prea bun. Necazurile s-au ţinut scai de ea. Mă refer la cele ale sănătăţii fizice: operaţie de artroză, fracturi la un picior, la care se adăugă slăbiciunile bătrâneţii.

Nu de mult am reîntâlnit-o la Biblioteca din Roman la lansarea cărţilor, trei la număr, ale domnului Mihai Andone, romaşcan prin adopţie şi homicenean (Satul Homiceni, comuna Bârgăoani) prin naştere. Mai este o mână de om, se sprijină în baston, dar vioaie şi comunicativă ca în totdeauna. În compania ei, timpul stă pe loc, vârsta nu mai contează. Senectutea pentru ea nu se reduce doar la a trăi, ci cuprinde şi deviza de a trăi frumos şi cu folos, pentru familie, cunoştinţe şi pentru societate. Alături de Mihai Ciobanu, Cecilia Bănică şi alţi romaşcani, se remarcă printr-o activitate literară aparte.

Natalia Rusu este o basarabeancă de la Tighina. A fost nevoită să-şi părăsească de două ori locurile natale, în 1940 şi 1944. După ce a pribegit prin toată ţara, s-a stabilit la Roman şi acolo trăieşte şi azi. Basarabia, cu Tighina ei, nu i-a părăsit niciodată sufletul. Dovadă sunt zecile de poezii destinate locurilor natale, trăirilor din timpul războiului şi după aceea. Spicuim din cărţile dumneaei câteva titluri cu versuri pline de un autentic patriotism: *Basarabia, raza mea de soare*, apărută în 2002 la Editura „Studion", Bacău, *Poiana cu flori târzii*, 2004, Editura „Metanoia", Roman. Alte cărţi care poartă semnătura doamnei Natalia Rusu sunt trei volume de poezii pentru copii, cu ilustraţii color adecvate, scrise cu multă sensibilitate, un volum de memorialistică în care ne sunt prezentate originea familiei sale, drama refugiaţilor din Basarabia, frumuseţea şi răspunderea ce o incubă calitatea de dascăl, unele avataruri ale acestei profesii în comunism. Mai semnalez un mic volum de poezii pline de sensibilitate intitulat *Iubirea mea cea mare.*

Ultima creaţie a doamnei Natalia Rusu poartă titlul *Altfel de amintiri*. Cuprinde câteva schiţe despre viaţa şcolară, ne sunt prezentate condiţiile în care se învăţa nu de mult în România, care mai de care mai interesantă, mai instructivă din punct de vedere pedagogic. În *Omagiu* sunt amintiri despre profesorul Dimitrie Lambrino, pe care l-a cunoscut în condiţiile grele ale refugiului, de la care a învăţat ce este un adevărat dascăl, deşi nu i-a fost profesor, ci doar, în împrejurări grele, prieten de familie. Un biograf al scriitorilor ieşeni mai puţin amintiţi ar avea ce afla de la doamna Natalia Rusu despre scriitorul Dimitrie Lambrino. În *Bestia* şi în *Lecţia de pedagogie* avem în faţă profesori de tipul lui Domnul Vucea. În *Fosila*, este prezentat pedagogul depăşit de vreme. Întâmplări interesante, pline de tact pedagogic, dar şi de umor, întâlnim în *A fost odată la Gâdinţi, Preţul autorităţii, Crăticioara.*

Toate povestirile dedicate şcolii o developează pe doamna Natalia Rusu ca pe un dascăl aparte, cunoscător profund al secretelor învăţământului. Piesa de rezistenţă a cărţii este însă *Fata Morgana*, o poveste de dragoste. Titlul ne sugerează ceva amar, dureros. Dragostea o vedem, alergăm după ea, dar niciodată n-o ajungem, este doar o aparenţă înşelătoare.

În *Fata Morgana* doi tineri, abia trecuţi de pragul adolescenţei, Marina, de nouăsprezece ani, şi Valentin, de douăzeci, îşi întâlnesc privirile pentru prima dată la o slujbă de înviere în biserica Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril din Bălţăteşti, Neamţ. Este aici ceva din Francesco Petrarca şi Laura de Noves. Cupidon va trimite concomitent două săgeţi şi va isca o dragoste pentru toată viaţa. Povestea care urmează, o poveste despre o dragoste plină de pasiune, de declaraţii, de speranţe într-un viitor comun, rotund, cu un cer albastru nu a fost să fie. Amiaza cea mare nu a venit şi după un an prietenia lor se va întrerupe fără explicaţii. E drept, au intervenit discret şi familiile tinerilor, dar nu a fost război, ca în Shakespeare. Dar arma cuvintelor poate fi cel puţin tot atât de ascuţită, dacă nu mai mult, decât cea făcută din oţel. Apoi, ne aflăm în plin ev modern şi nu în cel medieval, şi nici Bălţăteştii nu sunt Verona. Marina şi Valentin nu puteau să urmeze drumul parcurs de Romeo şi Julieta. Iubirea lor, din felul cum ne-o descrie autoarea nu a fost însă cu nimic mai prejos. Dar deznodământul povestirii, o mică nuvelă, va fi altul destul de dureros. Interesându-se de viaţa lui Valentin, va afla că a murit într-un accident. Soţia lui îi va spune Marinei că poza ei se află într-un album şi că Valentin îi vorbea adesea despre ea. Marina încă mai este în viaţă, cu dragostea ei pentru Valentin, cu amintirile acelor zile de dragoste.

Iubirea nu omoară, ci îţi dă puteri să trăieşti, să trăieşti şi să suferi, e suferinţa fericirii.

Emil BUCUREŞTEANU

Ziua Mondială a Educaţiei, la Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida"

Ziua Mondială a Educaţiei, sărbătorită în tot sistemul de învăţământ românesc, pe data de 5 octombrie 2017, a prilejuit organizarea unor activităţi specifice şi la Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida" Piatra-Neamţ.

Astfel, în cadrul „Proiectului educaţional pentru activităţi de prevenirea abandonului şcolar şi reducerea absenteismului, integrare în comunitatea şcolară a copiilor care provin din familii defavorizate", s-a desfăşurat activitatea cu tema: *Educaţie pentru sănătatea copiilor proveniţi din medii defavorizate*.

În acest sens, conducerea unităţii şcolare, director prof. Micşunica Popa şi director adjunct prof. Mihaela Zachman, a contactat o serie de O.N.G.-uri, asociaţii umanitare, medici de la Direcţia de Sănătate Publică, farmacişti pe care i-au invitat să le explice tuturor elevilor din ciclul primar despre importanţa spălatului pe dinţi de la vârstă fragedă. Din partea Direcţiei de Sănătate Publică Neamţ a participat doamna doctor Daniela Marcoci, iar reprezentantul Asociaţiei Umanitare *Ocrotiţi Copiii Care Vor Rămâne Mereu Copii*, doamna Monica Sofron s-a preocupat de atragerea de donaţii şi a oferit tuturor elevilor din clasele ciclului primar, periuţe şi pastă de dinţi de la farmacia „Ardealul".

Obiectivul acestor manifestări este reducerea absenteismului, oferirea de condiţii nediscriminatorii, de siguranţă şi un mediu şcolar sănătos pentru copiii care învaţă în această instituţie de învăţământ.

Activităţile au continuat cu o informare şi dialoguri interactive între elevii claselor de liceu şi reprezentanţi ai AJOFM Neamţ şi ai Agenţiei Naţionale Împotriva Traficului de Persoane despre „mirajul" muncii în străinătate şi dezamăgirea realităţii de acolo.

Prof. Mihaela ZACHMAN

roluri. Amintim câteva spectacole: „Femeia Mării", „Arden din Kent", „Răzvan şi Vidra", „Act veneţian", „Britannicus", „Matca", „Muntele", „Mihai Viteazul", „Muştele", „Apus de Soare", „Bădăranii" ş. a., precum şi câteva filme: „Pintea", „Buzduganul cu trei peceţi", „Fiul munţilor", „Dumbrava Minunată", „Adevărata poveste" (ultimul, în Germania). Cărţi: „Memoria măştilor", „Album de suflet".

■ 23/1947 – n. **Dumitru Bezem**, la Tarcău, Neamţ, artist plastic. Facultatea de Arte Plastice, Iaşi (1972). A debutat într-o expoziţie de grup, pe când era student, în Sala Paşilor Pierduţi, Iaşi (1970). Membru al U. A. P. A organizat peste 40 de expoziţii personale, din care peste 35 la Piatra-Neamţ. A participat permanent la expoziţiile judeţene şi de grup organizate de Filiala Neamţ a U. A. P. A expus la Strasbourg, Martely – Ungaria. Participări la expoziţii: Japonia, Germania, Italia, S. U. A., Anglia, Canada,

Rememorări nemţene

Franţa, Spania, Israel, unde are şi lucrări în colecţii de stat şi particulare. Cicluri: „Arlechini", „Porţi", „Schituri".

■ 23/1950 – n. **Nicolae Sava,** la Vânători-Neamţ, scriitor, ziarist. După absolvirea liceului în Târgu-Neamţ, a lucrat în diverse meserii, până în februarie 1990, când începe să lucreze ca redactor, la Ziarul „Ceahlăul" din Piatra-Neamţ, unde publică ştiri, note, tablete, semnale editoriale, recenzii, cronici literare şi interviuri, mai

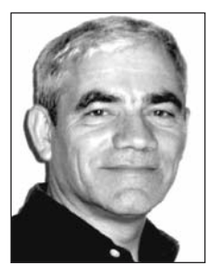

ales din viaţa culturală. A debutat cu versuri, în Revista „Tomis" (1969). Anii '80 ai secolului XX sunt anii de consacrare definitivă a scriitorului. Cartea de poeme „Fericit precum mirele" a fost primită favorabil de critica literară. Alte volume: „Despre prietenie"; „Privighetoarea"; „Viaţă publică"; „Proză, domnilor, proză"; „Insolenţa nopţilor".

■ 26/1882 – n. **Olimpia-Oltea Teodoru,** la Roman (d. martie 1961, Mănăstirea Văratic), institutoare, poetă, publicist. A absolvit Facultatea de Litere şi Filozofie, Bucureşti. Specializare în Franţa. Institutor (Piatra-Neamţ), profesor şi director la Şcoala Medie de Gospodărie, Bucureşti,

(continuare în pag. 16)

De la Piatra-Neamţ la Strasbourg sau *Portret de voluntar*

La 12 ianuarie 1957, la Strasbourg, se deschidea, sub preşedinţia lui Jacques Chaban – Delmas (Franţa), prima sesiune a *Conferinţei Autorităţilor Locale*, precursoare a *Congresului Autorităţilor Locale şi Regionale a Consiliului Europei*. De atunci, *Congresul* a devenit un actor cheie în construirea democraţiei în Europa.

Luna trecută, pe 22 septembrie, – în calitate de *profesoară curioasă* – am participat la Rubik Hub din Ştrandul Tineretului la o întâlnire a tinerilor voluntari din Piatra-Neamţ, tineri aflaţi în căutarea unor oportunităţi pe care le pot accesa pentru a se dezvolta şi pentru a îmbunătăţi comunitatea în care trăiesc.

Şi totuşi care este legătura cu *Congresul* amintit? Am reuşit şi eu să mă dumiresc încetul cu încetul...

Totul a început cu **Anamaria Holotă** (foto),

personajul principal al serii, organizatoarea şi moderatoarea acestui eveniment, o tânără dezinvoltă, entuziastă, volubilă, inteligentă şi frumoasă. Ea a fost numită delegatul de tineret al României la Consiliul Europei pentru ediţiile 32 (26-30 martie 2017) şi 33 (16-20 octombrie) ale *Congresului Autorităţilor Locale şi Regionale* de la Strasbourg.

Iată ce ne povesteşte Anamaria despre această experienţă: „La Strasbourg am ajuns printr-o aplicaţie pe care am depus-o la Consiliul Europei. Din fiecare ţară a fost selectat câte un singur delegat, urmând ca acesta să reprezinte interesele tinerilor din cadrul Congresului Autorităţilor Locale şi Regionale. În cadrul dezbaterilor am avut o intervenţie oficială în hemiciclu, în cadrul căreia am analizat câteva noi propuneri de politici de tineret, am prezentat punctul meu de vedere în calitate de lucrător de tineret şi am făcut câteva recomandări tot din aceeaşi calitate. În urma experienţei de la Strasbourg a trebuit să elaborăm proiecte prin care să implicăm şi să ajutăm tinerii din comunităţile noastre. Aşa s-a născut Youth Us, un proiect derulat în Grecia, Armenia, România, Bulgaria şi Cipru. Proiectul are nişte ţinte precise, informarea tinerilor şi implicarea lor directă în acţiuni cu impact. Conferinţe, ateliere şi campanii de informare au loc prin intermediul acestui proiect în toată Europa.”

Şi totuşi să o cunoaştem mai bine pe Anamaria... Ea este absolventă, promoţia 2017, a *Colegiului Naţional „Calistrat Hogaş”* şi a fost admisă la *Facultatea de Relaţii Economice Internaţionale* din cadrul *Academiei de Studii Economice* din Bucureşti. În tot timpul liceului a desfăşurat o activitate remarcabilă de voluntar fiind şi: Ambasador al *Dialogului Structurat* cu tinerii în judeţul Neamţ (2016-2017); Vicepreşedinte al *Consiliului Judeţean al Elevilor* în judeţul Neamţ (2015-2016); Preşedinte al *Consiliului Şcolar al Elevilor – Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”* (2015-2016); Coordonator de Voluntari – *Asociaţia Sens Civic* (2014-2017); Coordonator naţional de proiect – *La Obiect* şi *Do Your Thing*, ultimul desfăşurat în Piatra-Neamţ, Cluj-Napoca şi Târgu Mureş ... şi multe alte proiecte şi premii naţionale, regionale şi locale.

Revenind la activitatea noastră de la Rubik Hub, ea a fost desfăşurată în cadrul proiectului Youth Us, dar s-a vrut şi o etapă de pregătire pentru următoarea participare a Anei la *Congresul* din octombrie.

Ideea este că vocile tinerilor din comunităţile locale trebuie să fie reprezentate şi auzite, prin asocierea acestora structurilor şi proceselor democratice. Astfel Anamaria Holotă şi echipa ei de voluntari ne-au împărţit pe cinci grupe şi ne-au solicitat să găsim soluţii la cinci probleme considerate dificile pentru tineri la nivelul comunităţii noastre: lipsa de informare adecvată, orientarea de viitor, petrecerea timpului liber, prejudecăţile, lipsa oportunităţilor de dezvoltare personală.

Succes Anamaria Holotă la următoarea ediţie a *Congresului Autorităţilor Locale şi Regionale a Consiliului Europei!*

Prof. Gianina BURUIANĂ

Omul sau calculatorul?

Când s-a demonstrat că salicilatul poate fi folosit în medicină, toată lumea a înghiţit aspirină, cu sau fără de efect.

După apariţia miraculoasei peniciline, ce părea a fi panaceu universal, ne-am aruncat asupra antibioticelor, observând (prea târziu) că microorganismele dăunătoare au devenit rezistente la medicamente.

Când au apărut, în diferite chipuri, învăţătorii (mentori, pedagogi, guvernante ş. c. l.), lumea a crezut că spinoasa problemă a educaţiei s-a rezolvat.

Nici şcoala clasică, cea cu clase de elevi, cu sală de clasă, cretă şi tablă neagră, n-a scăpat de speranţa că este panaceu. Şi nu era …

Luptătorii pentru progres, după ce nu au mai fost arşi pe rug (Altă invenţie a cărturarilor europeni, nu?), se străduiesc de câteva secole în căutarea leacului miraculos ce vindecă toate bolile cronice ale educaţiei. Nume multe, conţinuturi de la interesant la hazliu: şcoala activă, învăţarea prin descoperiri, ritmul personal, scuola aperta etc. etc.

Apariţia informaticii, mai limpede, a calculatorului personal, apoi a telefonului care ştie a face de toate, chiar şi musaca, pasiunea copiilor şi tinerilor care au părăsit cartea tipărită în favoarea maşinilor fono-video, toate acestea au încurcat atât de mult iţele ce păreau eterne, ale vechii şcoli solide în felul ei, încât nu prea mai ştim cum să inovăm în materie de formare, nu de informare.

Dezarmaţi de viteza cu care informatica cucereşte lumea şi minţile încă neconsolidate ale copiilor şi adolescenţilor, teoreticienii caută cu disperare leacuri noi, căci dincolo de informaţia bogată şi instantanee, informatica a devenit un cancer în formarea omului de mâine, mai cu seamă fiindcă nu ştim cam cum va fi acel om, devenit rob al unei maşini care, la o pană de curent electric, poate fi transformat în NIMIC!

Până nu este prea târziu (Deşi eu cred că se apropie vertiginos ceasul al doisprezecelea.), trebuie găsite soluţii. Şi, ca totdeauna, să sperăm că le vom găsi.

Dar mai întâi vă rog să-mi răspundeţi la întrebarea: omul sau calculatorul?

Răspunsul cu „şi şi” îl ştiu. Este total nesatisfăcător, simplist şi imoral. Astfel noi, cei chemaţi să formăm, ne derobăm de uriaşa răspundere ce singuri ne-am ales-o.

Deci …???

Mihai-Emilian MANCAŞ

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

(urmare din pag. 15)

Soră de caritate (1916-1918, Bucureşti şi Roman), profesor şi director la Liceul „Iulia Haşdeu” şi la Şcoala Normală de Fete (Lugoj). Apreciere şi prietenie din partea lui George Coşbuc, O. Goga, N. Iorga, Al. Vlahuţă ş. a. Scrieri: „Tapae. Câmpii bănăţene”, poezii; „Cununa tinereţii”; „Suprema jertfă”. Colaborări la numeroase ziare şi reviste.

■ 26/1936 – n. **Gheorghe Bunghez**, la Poiana-Sărată, Bacău. A absolvit Facultatea de Istorie-Filologie-Filozofie a Universităţii ieşene. Profesor şi director la Stăniţa şi Săbăoani, inspector şcolar, secretar al Comitetului Regional de Cultură şi Artă (Bacău), preşedinte al Comitetului de Cultură şi Artă al Judeţului Neamţ, şeful Secţiei de Propagandă a Comitetului Judeţean Neamţ al P. C. R., director al T. T. Piatra-Neamţ şi director al Centrului de Librării al Judeţului Neamţ. A iniţiat, condus şi colaborat la manifestări cultural-artistice locale, zonale sau naţionale: Sărbătoarea Eroilor de la Războieni, Sărbătoarea Muntelui Ceahlău, Festivalul Spectacolelor de Teatru pentru Tineret şi Copii, Stagiunea simfonică a Filarmonicii „Moldova” din Iaşi, Festivalul „Vacanţe Muzicale”, saloane de carte, „Sadoveniana”, Bienala de Artă Plastică „Lascăr Vorel”, „Petrodava – 2000”, cicluri de emisiuni la Tele M Plus Piatra-Neamţ. Cărţi: „Monumente istorice din Judeţul Neamţ”, „Judeţul Neamţ – Ghid”, „Petrodava – 2000”; „Între «Dragonul» şi «Piaţeta» (1981-1986)”; „Demnitatea supravieţuirii prin cultură”.

Rememorări nemţene

■ 26/1945 – n. **Constantin Munteanu**, la Fedeleşeni, Strunga, Iaşi, scriitor. A absolvit Facultatea de Fizică din Bucureşti. Fizician la C. F. S. S. şi S. C. Fibrex, director al Bibliotecii Judeţene Neamţ, preşedinte CPUN al Municipiului Piatra-Neamţ, consilier şef la Inspectoratul pentru Cultură Neamţ. Debut în „Amfiteatru”, 1969; editorial, cu „Zaruri de cretă” (1976). Membru al U. S. (1976), membru al U. C. (1993). **Cărţi**: „Zaruri de cretă”; „Ziua magnoliilor viscolite”; „Cursa rapidă”; „Vremea brânduşelor”; „Teona”; „Sfârşitul înserării”;

Centenarul Marii Uniri la Editura Humanitas

*Editura Humanitas ne propune să descoperim în seria **Centenar 2018** mărturii şi studii esenţiale despre România în Primul Război Mondial, despre Marea Unire din 1918. Au apărut deocamdată în această serie douăsprezece cărţi şi multe altele sunt în curs de apariţie, până la sfârşitul anului viitor. Vă propunem astăzi trei titluri însoţite de scurte prezentări semnate de editorul lor, profesorul Lucian Boia.*

„14/27 august 1916: ziua intrării României în Primul Război Mondial. Este şi ziua când regina Maria începe să-şi ţină jurnalul, pe deplin conştientă că trăieşte un moment de maximă semnificaţie, atât pentru ţară, cât şi pentru propriul său destin. Titlul **Jurnal de război** ne aparţine şi necesită, poate, o precizare. Uniforma albă de infirmieră în care a apărut în toţi aceşti ani ar putea lăsa impresia unui efort, desigur demn de elogii, dar de ordin aproape exclusiv «sanitar» şi umanitar. În fapt, regina intervine în toate resorturile războiului. Chiar dacă nu avea nici o calitate oficială în dirijarea treburilor publice (nu era regina domnitoare, ci doar soţie de rege), a jucat un rol deloc neglijabil în orientarea generală a României în preajma şi în timpul războiului. Într-un anume sens, a fost războiul ei. Volumul prim al **Jurnalului de război** se încheie în preajma marilor bătălii din vara anului 1917. Vor urma încă două volume. Pe regină o aşteaptă momente de triumf, dar şi noi şi teribile încercări.”

„Partea a doua a jurnalului reginei Maria este cea mai încărcată cu desfăşurări dramatice. Situaţia e atât de nesigură şi de schimbătoare, încât momentele alternative de bucurie şi de disperare se ţin lanţ, punând nervii şi judecata tuturor la grea încercare. România se simte trădată: de ruşi, în primul rând, dar şi de partenerii occidentali care par să nu înţeleagă situaţia disperată în care a ajuns, fără să aibă vreo vină. Românii nu mai au de ales decât între un sfârşit eroic şi o pace înjositoare. Cârmuitorii ţării aleg pacea, în cele din urmă. Cu alte cuvinte, capitularea. În ciuda apelurilor reginei la rezistenţă. Jocurile erau făcute. Probabil că până la urmă a fost mai bine aşa: o decizie raţională, care a salvat pe moment ce se mai putea salva, şi nu una eroică, extrem de riscantă. Dar trebuia să apere cineva nu numai interesele imediate ale ţării, ci şi onoarea românească. A făcut-o, cu nestăvilită pasiune, regina Maria.”

„În primăvara anului 1918, România e prăbuşită. Pacea separată, pe care fusese nevoită să o accepte în urma defecţiunii ruseşti, a mutilat-o teritorial, înrobind-o totodată economic şi anulându-i independenţa politică. Cine ar fi putut să întrevadă răsturnarea care avea să se petreacă pe frontul de Vest în partea a doua a anului? La doi paşi de ceea ce ar fi putut fi pentru ea victoria definitivă, Germania cedează şi pierde complet partida. România înfrântă, aproape nimicită, se află acum în tabăra învingătorilor. Austro-Ungaria dispare de pe harta Europei. Bucovina şi Transilvania se unesc, la rândul lor, cu ţara. Din ideal, România Mare devine realitate.

Înfrângerea Puterilor Centrale o propulsează din nou pe regină în prim-plan. Istoria i-a dat dreptate! Tot mai multe voci o aclamă, numind-o „împărăteasa tuturor românilor”. La 1 decembrie 1918 îşi va face intrarea triumfală în Bucureşti, călare şi în uniformă militară... A rămas în istorie, la loc de frunte, printre marii făuritori ai României Mari.” (***Red.***)

Profesor LAZĂR EMANOIL

S-a născut la 10 iunie 1937 în satul Pluton, comuna Pipirig unde a învăţat clasele primare şi gimnaziale. La 1 septembrie 1960 după absolvirea Liceului Ştefan cel Mare din Târgu Neamţ a fost numit profesor suplinitor la şcoala din satul natal unde a funcţionat până în septembrie 1966. Între 1966-1969 a urmat, la zi, cursurile Institutului Pedagogic de trei ani din Bacău, Facultatea de Biologie.

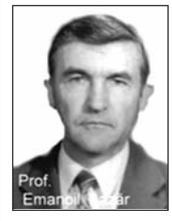

La 14 iulie 1969 s-a căsătorit cu învăţătoarea Eleonora Munteanu.

La 1 septembrie 1969 a fost numit profesor titular la Şcoala Pluton. A promovat examenul pentru definitivare în 1972 şi gradul doi în 1979.

La 1 septembrie 1975 a fost numit profesor de biologie la Şcoala Nemţişor, iar între 1978 – 1989 a fost şi director al şcolii. La 26 mai 1986 a promovat cu media 10,00 (zece) examenul pentru gradul întâi. Comisia motiva astfel nota acordată: Prin activitatea didactică, culturală şi de cercetare ştiinţifică efectuată în ultimii ani profesorul Emanoil Lazăr a dovedit că este un cadru didactic bine pregătit, cu înalte calităţi profesionale, că este un om de o bunătate şi modestie proverbiale...

La 1 iulie 1989, invocând motive de sănătate a cerut să fie schimbat din funcţia de director al Şcolii Nemţişor, continuând să predea ca profesor. Începând cu 1 septembrie 1990 a obţinut transferul la Şcoala Nr. 3 din Humuleşti, localitate unde avea locuinţa. La Şcoala din Humuleşti a primit şi funcţia de director şi va lucra până la pensionare, în 1999. Harnic şi conştiincios, dovedind o bună pregătire profesională şi pedagogică, cu o comportare plină de bun simţ şi omenie a lăsat un nume bun prin toate şcolile în care a funcţionat în cei peste 40 de ani de rodnică activitate. Păcat că un astfel de om s-a stins prea devreme din viaţă, la 18 martie 2003. A fost înmormântat în cimitirul din Humuleşti.

Neculai FLORIAN

Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii ❒ Arte şi meserii

„Maria, prinţesă de Place Pigalle”; „Zodia bâlciului”; „A fluierat în timpul Evangheliei”, „Lacrimile tăcerii”; **Teatru radiofonic**: „Trenul din zori”; „Cursa de Braşov”; „Magnolii pentru un măgar”; „Dosarul cu sânziene”; „Oameni la cumpănă de ani”; „Urgenţa”; „Vântul de februarie”; „Vina florilor” ş.a. **Teatru**: „Valea râsului”, la T. T.; „Nimic despre Sânziene”, Teatrul Dramatic Braşov. Teatru TV: „Iubirea mea cu zurgălăi”; „Scrisori apocrife”; „Dincolo de munte”; „Vocaţie”; „Cu zâmbetul pe buze”; „Vremea sânzienelor”; „Florile amintirilor noastre”. **Film**: „Sezonul pescăruşilor”.

■ 28/1880 – n. **Aetiu Hogaş**, Piatra-Neamţ (d. 26. 10. 1941, Bucureşti), profesor, publicist, fiul scriitorului Calistrat Hogaş. Absolvent al Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ şi licenţiat (1904) al Facultăţii de Litere şi Filozofie a Universităţii Bucureşti. Profesor de limba şi literatura română la licee din Roman, Bacău şi Galaţi. Autor de studii lingvistice şi literare. Colaborări la: „Convorbiri literare”, „Lauri”, „Orizonturi”, „Adevărul literar”.

■ 28/1937 – n. **Virgiliu Gh. Bârliba**, la Roman, profesor universitar, cercetător, fiul profesorului Har. Mihăilescu. A absolvit Liceul „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ, Facultatea de Istorie a Universităţii Bucureşti. Profesor la Sărmăşag (Sălaj), Borca (Neamţ), muzeograf şi director la Muzeul de Arheologie, Piatra-Neamţ. Cercetător ştiinţific la Institutul „A. D. Xenopol” Iaşi. Specializat în arhivistică, arheologie. Doctor în istorie (1975). Săpături arheologice în Neamţ. A înfiinţat şi a condus Revista „Memoria antiquitatis”. Redactor responsabil al Revistei „Arheologia Moldovei”. Lucrări: „Tezaurul de la Măgura” (colab.); „La monnaie romaine chez les Daces Orientaux”; „Dacia răsăriteană în secolele VI-I î. e. n. Economie şi monedă” (Premiul „Vasile Pârvan” al Academiei).

Rememorări nemţene

■ 31/1938 – n. **Radu Dănăilă**, la Podeni-Bosanci, Suceava, poet. A absolvit Şcoala Medie Nr. 1 de Băieţi din Piatra-Neamţ, a fost secretar al Şcolii din Tazlău şi bibliotecar la Biblioteca Comunală din Tazlău. Membru în colegiul de redacţie al Revistei „La Tazlău”. A citit la Cenaclul „Calistrat Hogaş” din Piatra-Neamţ. Distins cu premii la diferite concursuri de creaţie literară. Membru al Societăţii Scriitorilor din Neamţ. Volume: „Leagănul de vise”; „Umbrele luminii”; „Valenţe ancestrale”; „Spiritualitate şi divin”; „Stropi de cristal”; „Florile inimii”; „Poezii cu formă fixă”; „Omul între pământ şi cer”; „Rondeluri, sonete, glosse”; „Pasărea de pradă”; „Printre raze diafane”; „Printre stele şi luceferi” ş. a.

Proiectul tematic – rol determinant în procesul de învăţare pentru formarea elevilor de azi, oamenii de mâine

Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze. (Maria Montessori)

Educatorul trebuie să aibă mereu în vedere că datoria lui nu este atât să înveţe pe tânăr tot ce se poate învăţa, ci să îi deştepte iubirea şi respectul faţă de ştiinţă şi să-i arate căile adevărate din care poate câştiga cunoştinţele şi prin care se poate perfecţiona, dacă are de gând aceasta. (John Locke)

Nu există deloc lucruri mari, nici lucruri mărunte. Există altceva. Altceva înseamnă ceea ce-mi place şi ceea ce fac (Jacques Prevert)

Introducerea proiectelor în curriculum nu reprezintă o idee nouă sau revoluţionară în domeniul educaţiei. În cursul deceniului trecut, practicile au evoluat totuşi spre o strategie de predare mai formalizată. Învăţarea prin metoda proiectului şi-a câştigat un loc mai sigur în practicile şcolare pe măsură ce experţii au început să documenteze ceea ce cadrele didactice au înţeles de mult timp: elevii devin mai implicaţi în procesul de învăţare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta probleme complexe, provocatoare, uneori neplăcute, care se aseamănă cu cele din viaţa reală.

Metoda proiectelor a fost iniţiată de John Dewey, care, la sfârşitul sec. al XIX-lea, a elaborat o programă fundamentală bazată pe necesităţile şi posibilităţile copilului.

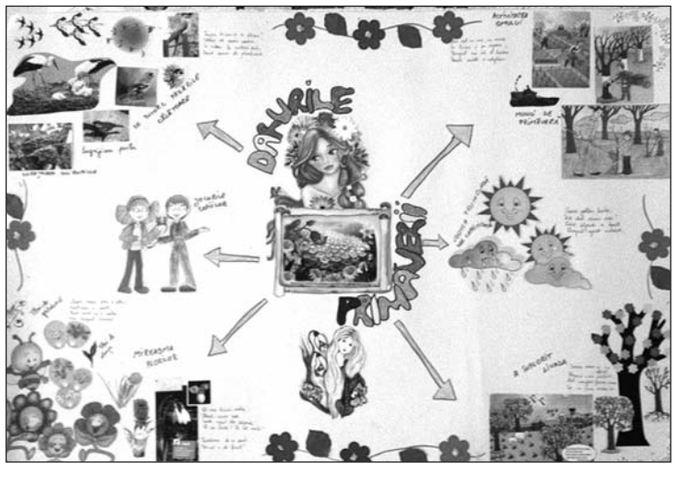

Ideea învăţării bazate pe proiect a fost lansată de William H Kilpatrick, prin lucrarea „The project method" (1918). Proiectul este o metodă interactivă de predare-învăţare, care presupune o micro-cercetare sau o investigare sistematică a unui subiect care prezintă interes pentru elevi.

Metoda proiect este fundamentată pe principiul învăţării prin acţiune practică, cu finalitate reală („learning by doing"), ceea ce îi conferă şi motivaţia necesară. Opusă instrucţiei verbaliste şi livreşti, învăţarea prin realizarea de proiecte reprezintă un mod mai cuprinzător de organizare a procesului de învăţământ prin care pot fi satisfăcute cerinţele unei educaţii pragmatice, în spiritul acţiunii şi independenţei în gândire.

„A învăţa făcând" – devine din ce în ce mai mult unul dintre principiile de bază ale învăţământului contemporan. Aristotel spunea că „ceea ce urmează să facem după ce am învăţat, învăţăm numai făcând".

Metoda proiectelor este o strategie didactică bazată pe interese, necesitate şi posibilităţi de dezvoltare. Ea presupune lucrul în echipă, interacţiunea directă, dar şi brainstorming-ul, care devin mijloace de bază ale procesului educativ. Prin metoda proiectului se lasă elevului mai multă libertate de exprimare şi acţiune şi se oferă ocazii reale de a lua decizii şi de a-şi asuma responsabilităţi. Toate acestea duc, implicit, la crearea unei motivaţii puternice şi la o implicare deopotrivă efectivă şi afectivă a elevilor. Simplul fapt, că sunt consultaţi în alegerea temelor şi se ţine cont de părerea lor, îi face pe elevi să aibă mai multă încredere în forţele proprii.

O temă este o idee, dar şi o posibilitate de a-i ajuta pe elevi să înveţe prin acţiune practică, cu finalitate reală, în care ei îmbină acţiunile de culegere a informaţiilor cu cele de participare la o alta, concretă, aplicativă pe o temă.

Elaborarea proiectelor tematice ne impune o largă varietate a surselor de informare, dar şi un dialog cu elevii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce ştiu sau ce ar dori să ştie, descoperim ce îi interesează şi putem să organizăm conţinuturile într-un plan logic de învăţare.

Importantă în derularea acestei metode a proiectelor este implicarea mai mare a părinţilor în activitatea propriilor copii („persoane-resursă"), ducând la o mai bună cunoaştere a activităţii din şcoală, dar şi la cunoaşterea mai profundă, mai realistă a copiilor lor, consolidându-se punţile afective şi de comunicare între aceştia.

Învăţătorul încetează să mai fie un transmiţător de cunoştinţe, devenind un facilitator, un sfătuitor (consilier) al învăţării. Învăţătorul provoacă, organizează şi stimulează situaţiile de învăţare. Elevii sunt conduşi către autoînvăţare şi sunt motivaţi să planifice independent şi colectiv, să implementeze şi să evalueze procesul de învăţare.

Proiectul este un demers didactic în grup, într-o interacţiune continuă, prin care se urmăreşte integrarea noilor informaţii în structuri cognitive proprii şi transferarea lor în conţinuturi noi, aplicabile în practic, o comunitate de învăţare în care fiecare contribuie atât la propria învăţare, cât şi la procesul de învăţare colectiv, o acţiune de cercetare şi acţiune practică în acelaşi timp.

Ideea realizării unui proiect izvorăşte din setea elevilor de a acumula tot mai multe informaţii referitoare la un anumit subiect sau de a realiza legături între cunoştinţele asimilate prin intermediul diferitelor discipline de învăţământ într-o anumită perioadă şcolară.

Activităţile integrate care se desfăşoară pe parcursul unui proiect tematic asigură o învăţare activă, reflectând interesele şi experienţa elevilor şi au finalităţi reale. Pentru ca scopul propus să aibă finalitate trebuie respectate anumite principii democratice: „Cooperare, co-participare/Co-influenţă, negociere/ Luarea deciziilor în comun/ Coresponsabilitate/ Libertate, iniţiativă/ Respect şi toleranţă."

Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar şi permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea copilului.

Această metodă modernă cuprinde trei faze (etape), după cum urmează:

– **FAZA I SAU DEBUTUL PROIECTULUI** (preparatorie, de iniţiere atât pentru învăţător cât şi pentru elevi) care constă în alegerea temei de investigat, stabilirea scopului, a competenţelor specifice predării integrate specifice temei alese, analiza resurselor materiale, umane şi de timp necesare derulării proiectului tematic, conceperea hărţii proiectului tematic de către învăţătoare în colaborare cu elevii, alcătuirea inventarului de probleme (ceea ce ştiu elevii deja şi ceea ce nu ştiu şi ar trebui să afle despre această temă), amenajarea spaţiului tematic, discuţii cu persoanele implicate.

Sursa alegerii temei poate fi:

Elevii – când sunt familiarizaţi cu rutina derulării unui proiect;

Învăţătoarea – în perioada iniţială a familiarizării elevilor cu metoda proiectelor;

Învăţătoarea şi elevii;

Părinţii şi învăţătoarea;

Părinţii, învăţătoarea şi elevii.

– **FAZA A II-A SAU CONŢINUTUL PROIECTULUI**, care constă în activităţile practice ale elevilor (documentare, investigare), stabilirea de roluri şi responsabilităţi, aranjarea spaţiului tematic, strategiile didactice utilizate în derularea proiectului (resurse materiale, umane şi de timp, metode tradiţionale) – realizarea propriu-zisă a proiectului.

– **FAZA A III-A SAU EVALUAREA TEMEI**, care constă în evaluarea propriu-zisă a temei abordate pe o perioada de timp bine delimitată. Evaluarea poate fi făcută sub diferite forme: convorbiri, dramatizări, portofolii cu lucrările elevilor, machete, lucrări colective, albume şi CD-uri cu poze, probe orale, probe practice, probe scrise etc.

Indiferent de ce tip de învăţare promovează un proiect elevii au de rezolvat probleme şi situaţii diferite. Ei formulează judecăţi de valoare în urma prelucrării datelor cunoscute ale problemei, combină ideile, îşi atribuie responsabilităţi, relaţionează, îşi respectă limita capacităţilor individuale în cadrul grupului, fac analogii între diferite situaţii, activităţi desfăşurate, participă cu interes la proiectarea secvenţelor de lecţie, fac transfer de cunoştinţe de la un proiect la altul, de la o lecţie la alta.

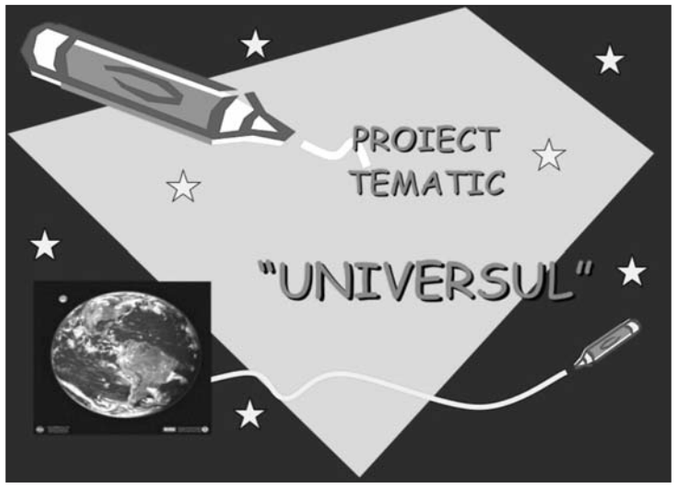

Această metodă nouă are o viziune mai amplă asupra dezvoltării armonioase a personalităţii copilului, pune un accent deosebit pe colaborarea dintre elevi – învăţătoare şi părinţi. Printr-un proiect tematic, părintele se transformă într-un adevărat partener de lucru al propriului copil, având posibilitatea de a participa activ cu acesta la lecţiile ce se desfăşoară la clasă. Părintele nu mai este un simplu spectator la lecţiile demonstrative susţinute de învăţătoare, ci un „membru" al clasei din care face parte copilul lui.

Ce evaluează cadrul didactic în timpul derulării proiectului şi la sfârşitul proiectului:

– Stilul de învăţare al elevilor, cât şi cum se implică;

– Performanţele individuale;

– Strategiile individuale şi de grup în rezolvarea unor situaţii problemă;

– Cuvinte şi expresii noi însuşite;

– Respectarea regulilor şi principiilor;

– Implicarea directă în realizarea condiţiilor materiale necesare proiectului;

– Strategia de soluţionare a cazurilor apărute;

– Capacitatea de a adresa întrebări;

– Corectitudinea, progresul răspunsurilor la întrebări;

– Impactul aplicaţiilor practice asupra copiilor;

– Capacitatea de înţelegere a noilor concepte, idei, noţiuni.

– Modul de prezentare a produselor realizate;

– Experienţa de viaţă a elevilor legată de subiect;

– Cauza dificultăţilor întâmpinate;

– Limitele şi avantajele proiectului;

– Soluţiile originale găsite de elevi, care au condus la reuşita proiectului.

– Capacitatea copiilor de a formula ipoteze, de a propune noi proiecte la „proiectul mamă";

– Calitatea surselor de informare.

Fiecare proiect generează noi idei pentru proiectul următor, convinge elevii că misterul este unul nou, necunoscuta proiectului le creează situaţii concrete de investigare, dezbatere, prelucrare a informaţiilor, valorizare a aptitudinilor.

Lucrul la proiect nu este o activitate individuală a cadrului didactic, ci un demers care antrenează o sumă de parteneri şi colaboratori care contribuie realmente la atingerea ţintelor propuse.

Putem afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru elevi, cât şi cadrul didactic, chiar dacă implică un studiu individual susţinut, o pregătire meticuloasă şi serioasă în privinţa documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităţilor celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activităţi. Satisfacţiile sunt pe măsura efortului depus, căci ce poate fi mai mare prilej de mulţumire pentru învăţător decât bucuria de a-şi vedea închegat colectivul clasei, de a-i înţelege mai bine pe elevi prin prisma relaţiilor lor cu părinţii, de a constata că activitatea clasei a devenit mai interesantă şi mai stimulativă.

O clasă la care se aplică metoda proiectului este o clasă „diferită" din punct de vedere psiho-social faţă de celelalte. Cuvântul „diferită" nu înseamnă ceva mai bun sau mai rău în acest context ci înseamnă mai bine pregătit pentru viaţă, ceea ce pentru şcoala românească ar trebui sa fie o finalitate importantă.

Bibliografie:

V. Preda, – *Metoda proiectelor la vârstele timpurii*, Editura Miniped, Bucureşti, 2005.

S. Breben, E. Gongea, – *Metode interactive de grup – ghid metodic –*, Editura Arves, 2002.

L. Ciolan, – *Învăţarea integrată*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.

I. Cerghit, I. Neacşu,– *Prelegeri pedagogice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.

I. Cerghit, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Editura Aramis, Bucureşti, 2001.

V. Preda, M. Pletea, F. Grama, A. Cocoş, D. Oprea, M. Călin, – *Ghid pentru proiecte tematice*, Ed. Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2005.

M. Ciobotaru, Şt. Antonovici, M. Popescu, D. Fenichiu, *Aplicaţii ale metodei proiectelor*, Ed. CD PRESS, Bucureşti, 2008.

A. Ana, S.M Cioflica, – *Proiecte tematice orientative*, Ed. Tehno-Art, 2004.

Programa şcolară pentru clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a, aprobată prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013.

Prof. Maria DÂRLEA,
Şcoala Gimnazială Borleşti, Judeţul Neamţ

Sumar

Ion şi **Doina ALDEA TEODOROVICI** – *Maluri de Prut* (pag. 1-4)
Coristu' APHON – *Shopârla lunii octombrie: Frunză verde de mohor... Nicio Şcoală Fără Cor!* (pag. 14)
Vasile BAGHIU – *NOTE DE TRECERE - Calitatea umană, înainte de toate* (pag. 8)
Emil BUCUREŞTEANU – *Doamnei profesoare Natalia Rusu, cu dragoste* (pag. 15)
Gianina BURUIANĂ – *Pledoarie pentru învăţarea limbilor străine* (pag. 9) * *S-a deschis stagiunea muzicală 2017-2018* (pag. 14) * *De la Piatra-Neamţ la Strasbourg* sau *Portret de voluntar* (pag. 16)
A. M. CIOBANU – „*APOSTOLUL*", *la alt popas* tiparnic (pag. 12)
Maria DÂRLEA – *Proiectul tematic – rol determinant în procesul de învăţare pentru formarea elevilor de azi, oamenii de mâine* (pag. 18-19)
Daniel DIEACONU – *Festivalul Haiducilor*, Grinţieş 2017 (pag. 10)
Neculai FLORIAN – *Profesor LAZĂR EMANOIL* (pag. 17)
Mihai FLOROAIA – *Dascălului de Religie, cu drag...* * *Educaţia din perspectiva valorilor* (pag. 5)
Mihai-Emilian MANCAŞ – *Suntem în IMPAS, Domnule Ministru* (pag. 11) * *Omul sau calculatorul?* (pag. 16)
Virgil RĂZEŞU – *Medicina şi pacea* (pag. 12)
Red. – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) * *Aniversări culturale - octombrie* (pag. 9) * *Aniversări culturale - noiembrie* (pag. 10) * *Kazuo Ishiguro, laureat al premiului Nobel* (pag. 13) * *Centenarul Marii Uniri la Editura Humanitas* (pag. 17)
Dumitru RUSU – *Semnele lui Enescu la Piatra-Neamţ* (pag. 13)
Alecsia Maria TANASICIUC, Daria Andreea ALUNGULESEI – *O minunată experienţa în Croaţia* (pag. 7)
Constantin TOMŞA – *Un fabulos jurnal de lectură* (pag. 6) * *Rememorări nemţene* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17)
Andrei URSACHE – *Colegiul Tehnologic „Spiru Haret", performanţe sportive internaţionale!* (pag. 7)
Mihaela ZACHMAN – *Ziua Mondială a Educaţiei, la Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida"* (pag. 15)
Mircea ZAHARIA – *A mai trecut o toamnă...* ● *Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 1-2)* *„Maluri de Prut – Basarabia Necunoscută"* (pag. 1, 3, 4)
*** – *REPERTORIUL Festivalului de Teatru Piatra-Neamţ PLEDEZ PENTRU TINE(RI)* (pag. 20)

REPERTORIUL Festivalului de Teatru Piatra-Neamţ
PLEDEZ PENTRU TINE(RI)

Vineri, 10 noiembrie

– ora 17.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Teatrul pentru Copii şi Tineret ARIEL, Târgu Mureş

RESPIRAŢII

de Duncan Macmillan, regia *Radu-Alexandru Nica*

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Tineretului Piatra-Neamţ

WOLFGANG

după Yannis Mavritsakis, regia *Radu Afrim*

Sâmbătă, 11 noiembrie

– ora 11.00 // Sala Mare // Teatrul Odeon Bucureşti şi Asociaţia „Clasic e fantastic”

BELA BARTOK ŞI POVESTEA PRINŢULUI CIOPLIT ÎN LEMN

de Cristina Sârbu, regia *Monica Ciută*

– ora 17.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Recul, Bucureşti

FAMILIA OU

creaţie colectiva, regia *Bogdan Untilă*

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Excelsior Bucureşti

FLUTURII SUNT LIBERI

de Leonard Gershe, regia *Erwin Şimşensohn*

Duminică, 12 noiembrie

– ora 11.00 // Sala Mare // Teatrul Tineretului Piatra-Neamţ

VISĂTORUL

după Ian McEwan, un spectacol de *Ada Milea*

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Naţional „I.L.Caragiale” Bucureşti

DRAGOSTE ŞI INFORMAŢIE

de Caryl Churchill, regia *Irina Crăiţă-Mândră*

Luni, 13 noiembrie

– ora 14.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // Păun/Manolache/Miron/Nicolau

CALUL ALB. Scurtă istorie a urii

de Smaranda Nicolau, regia *Ioana Păun*

– ora 17.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Teatrul de Foc, Bucureşti

PE JUMĂTATE CÂNTEC

un spectacol de Crista Bilciu

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Naţional „Radu Stanca” Sibiu

FAMILII

de Eugen Jebeleanu, regia *Eugen Jebeleanu*

Marţi, 14 noiembrie

– ora 14.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Teatrul Arte dell’Anima Bucureşti

COPII RĂI

de Mihaela Michailov, regia *Geanina Hergheligiu*

– ora 18.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Create.Act.Enjoy Cluj-Napoca

PENA

de Adina Lazăr, Ştefan Mako, Ruth Smythers, regia *Adina Lazăr*

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Nottara Bucureşti

SOMNAMBULISM

de Iaroslava Pulinovici, regia *Alexandru Mâzgăreanu*

Miercuri, 15 noiembrie

– ora 20.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // ARENA şi Centrul de Teatru Educaţional Replika, Bucureşti

ROVEGAN

de Catinca Drăgănescu, regia *Catinca Drăgănescu*

Joi, 16 noiembrie

– ora 14.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // REACTOR de creaţie şi experiment, Cluj-Napoca

ALL OVER YOUR FACE

scenariu colectiv, regia *Botond Nagy*

– „ora 20.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // Asociaţia O2G & MACAZ Teatru Coop, Bucureşti

'90

de Alex Fifea, Alice Monica Marinescu, Katia Pascariu, Alexandru Potocean, Andrei Şerban, regia *David Schwartz*

Vineri, 17 noiembrie

– ora 14.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // REACTOR de creaţie şi experiment, Cluj-Napoca

REFUGII

de Petro Ionescu, regia *Raul Coldea*

– ora 17.00 // Sala Studio „Corneliu-Dan Borcia” // Teatrul Naţional „Vasile Alecsandri” Iaşi

POVESTEA PĂSĂRII FĂRĂ CUIB

de Ada Lupu, regia *Iris Spiridon*

– ora 20.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // Teatrul UNTEATRU Bucureşti

FRIG

de Lars Norén, regia *Alexandru Bogdan*

Sâmbătă, 18 noiembrie

– ora 14.00 // Sala Mare, publicul pe scenă // Teatrul „Andrei Mureşanu” Sfântu Gheorghe

JURNAL DE ROMÂNIA. SFÂNTU GHEORGHE

scenariul şi regia *Carmen Lidia Vidu*

– ora 20.00 // Sala Mare // Teatrul Naţional „Marin Sorescu” Craiova

EXPLOZIV

de Elise Wilk, regia *Andrei Măjeri*

Duminică, 19 noiembrie

– ora 17.00 // Sala Mare // Trupa Artwist din Baia Mare

APROAPE

de John Cariani, regia *Alexandra Sabrina Vanci* şi *Eduard Bândiu*
Intrarea liberă

– ora 20.00 // Sala Mare // Trupa TeenAct a Colegiul Naţional „Petru Rareş” Piatra-Neamţ

ATENŢIE, AGLOMERAŢIE LA SOL!

de Marc Camoletti, regia *Claudiu Ladan*
Intrarea liberă.

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ şi Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999).
FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei
● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca
CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Gheorghe AMAICEI, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.
CONSILIUL DE REDACŢIE: *Mircea ZAHARIA – redactor-şef, Constantin TOMŞA – redactor-şef adjunct, Mihai FLOROAIA, Irina NASTASIU, Gianina BURUIANĂ, Dorel NEMŢEANU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.*

ISSN - 1582-3121

Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32
revista_apostolul@yahoo.com